

MINI-PU PILLEN

MINI-PU PILLEN - WELPENVOETBAL - WERVING & BEHOUD

Titel:	Mini-pupillen
Studentnummer:	2197075
Studentnaam:	Carmen van der Werff
School:	Fontys Sporthogeschool
Afstudeerrichting:	Sports & Leisure Adventure
Datum:	06-06-2016
Docent:	Kenny Jansen

Onderzoekgegevens

Algemeen

Scriptie: Mini-pupillen
Inleverdatum: 18 mei 2016
Versie: 1

Auteur/Student

Naam: Carmen van der Werff
Studentnummer: 2197075
Adres: Schumannstraat 4, 5654 PH te Eindhoven
Telefoon: +31 6142013170
E-mail: c.vanderwerff@student.fontys.nl
carmen.vanderwerff@knvb.nl
carmenvdwerff@hotmail.com

Opdrachtgever/Afstudeerorganisatie

Naam: KNVB, Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
Adres: Woudenbergseweg 56-58, 3707 HX Zeist
Website: www.knvb.nl
Stagebegeleider: Maarten de Backer
Telefoon: +31 612974360
E-mail: maarten.debacker@knvb.nl

Opleiding

Naam: Fontys Sporthogeschool
Adres: Theo Koomenlaan 3 5644 HZ Eindhoven
Website: www.fontys.nl/sporthogeschool/
Begeleidend docent: Kenny Janssen
Telefoon: +31 619272619
E-mail: k.janssen@fontys.nl

Voorwoord

Voor u ligt mijn Bachelor scriptie, het laatste project voor de bachelor Sports and Leisure te Eindhoven. In dit voorwoord zal er worden teruggeblikt op mijn studententijd en de onderzoeksperiode. Daarnaast zullen de personen bedankt worden die mij hebben geholpen bij het realiseren van dit onderzoeksverslag.

De opleiding Fontys Sporthogeschool leek de perfecte opleiding voor mij, mede door het oriënterende eerste jaar. Hierdoor kon ik de juiste keuze maken tussen Wellness, Urban of Adventure. Hierin speelde twijfel wel een grote rol. Uiteindelijk werd het Adventure door mijn grote passie voor recreatie/toerisme en buitensport. Daarnaast werd ik enthousiast van de terugkerende management arrangementen. Deze opleiding heeft mij gemaakt tot wie ik nu ben: een doorzetter, kritisch en professioneel. Binnen deze richting heb ik een grote expertise ontwikkeld op verschillende vlakken, maar mijn communicatietechnieken zijn het meest vooruitgegaan. Daarnaast bracht de minor Ondernemerschap mij de verdere verdieping die ik zocht om een sportmanager te kunnen worden. De vele kampen in het buitenland en de stages bij outdoorbedrijven brachten mij mooie herinneringen, maar ook het inzicht dat buitensport een passie is, maar niet de plek waar mijn hart ligt. Mijn hart blijft liggen bij voetbal in combinatie met evenementen en marketing. Toen ik de kans kreeg om te kunnen afstuderen bij de KNVB heb ik deze met beide handen aangepakt. Ervaring opdoen bij de grootste sportbond was voor mij het ultieme. Naast diverse stageopdrachten was het onderzoek een groot onderdeel, een periode waarin het verzamelen van de resultaten de meest leuke en uitdagende periode was. De periode waarin mijn laptop en bureau mijn grootste vrienden bleken, bracht mij tegen mijn verwachtingen in rust.

Het uitvoeren van dit gehele onderzoek is zonder problemen verlopen. De periode van het schrijven van mijn scriptie heb ik als erg prettig ervaren, omdat er een hele open, relaxte, fijne sfeer was bij de KNVB en ik met al mijn vragen bij hen terecht kon. Hiervoor wil ik Maarten de Backer bedanken die mij alle ruimte heeft gegeven. De afdeling R&I van de KNVB en met name Mirjam Admiraal heeft het mogelijk kunnen maken dat ik op een professionele manier de data kon verzamelen en analyseren. Hierin heeft ze mij voorzien van tips. Tevens wil ik mijn begeleidend docent Kenny Janssen bedanken. Gedurende het uitvoeren van mijn onderzoek gaf hij mij blijvend tips waardoor ik in de goede richting bleef gaan met mijn onderzoek. Hij keek kritisch naar de stukken die ik schreef, waardoor het onderzoek steeds meer verdieping kreeg. Dit alles heeft ervoor gezorgd dat ik trots ben op het onderzoeksverslag.

Carmen van der Werff
Juni 2016

Samenvatting

De KNVB biedt verenigingsondersteuning op het gebied van mini-pupillen. Om deze ondersteuning te versterken is de KNVB een samenwerking aangegaan met de ING. Verenigd onder de projectnaam Welpenvoetbal wordt er gezorgd voor een goede start en/of begeleiding bij een voetbalaanbod voor mini-pupillen. De KNVB wilde graag weten wat op dit moment het voetbalaanbod is in Nederland voor mini-pupillen en de vrijwilligers binnen deze categorie. Binnen deze onderwerpen ligt een duidelijke link naar werving en behoud, omdat binnen deze leeftijdscategorie de jongste jeugd met de ouders vaak voor het eerst in aanmerking komen met het verenigingsleven en hoogstwaarschijnlijk voor langere tijd binnen de vereniging actief willen en kunnen blijven. Om te onderzoeken wat het voetbalaanbod is en wat verenigingen doen op het gebied van werving en behoud, is de volgende onderzoeksvraag geformuleerd: *“Wat bieden voetbalverenigingen op dit moment aan voor mini-pupillen en ouders/verzorgers en wat zijn hierin de succesfactoren en knelpunten?”* De antwoorden die op deze vraag gevonden zullen worden, zorgen voor meer inzicht in het aanbod zodat de KNVB de verenigingen nog beter kan voorzien van service en ondersteuning waardoor de organisaties versterkt worden.

Om deze antwoorden te vinden is er een studie gedaan op basis van literatuur. Hierin zijn diverse punten belicht zoals de organisatie van verenigingen en ondersteuning in Nederland. Vervolgens is het project Welpenvoetbal beschreven en is er specifiek ingegaan op een aantal marketingaspecten van ledenwerving en behoud en het vrijwilligersbeleid. Daaropvolgend is er een online vragenlijst opgesteld en uitgezet bij alle voetbalverenigingen in Nederland. Gedurende een kleine maand hebben de verenigingen de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen. Daarnaast zijn er topiclijsten gemaakt om interviews af te kunnen nemen bij een aantal verenigingen, waarbij er dieper werd ingegaan op de werving en behoud van vrijwilligers en leden. In de resultaten van de online vragenlijst is te zien dat er een groot voetbalaanbod voor mini-pupillen is en de verenigingen over het algemeen op dezelfde lijn zitten wat betreft werken en denken. De voetbalverenigingen vertonen duidelijk verschillen tussen de verschillende leeftijdscategorieën binnen de jongste jeugd. Daarnaast verschilt de denkwijze vanuit de KNVB ten opzichte van de verenigingen als het gaat om structuur van de trainingen en wedstrijdvormen. De verenigingen ervaren een aantal knelpunten met betrekking tot organisatie van de competitie. Er heerst een behoefte naar regionale competities. De KNVB stimuleert regionale competities. Echter is dit niet duidelijk bij de verenigingen. Wat betreft het project Welpenvoetbal zijn de grootste wensen een structureerde ondersteuning en meer promotie, wat mede tot een nog groter succes kan leiden. De kern van de resultaten die voortkwamen uit de interviews beschrijft dat er weinig actieve ledenwerving is binnen de verenigingen. Een van de grotere redenen hiervoor is de maatschappelijke ontwikkeling rondom de vergrijzing. Door de interviews is het duidelijk geworden dat randvoorwaarden en een beleid rondom een vrijwilligersfunctie belangrijk zijn om de vrijwilligers binnen te halen en te behouden. Voor zowel de werving en behoud van de mini-pupillen als de vrijwilligers vormen directe benadering en persoonlijk contact belangrijke factoren voor een duurzame relatie.

De conclusies die getrokken kunnen worden zijn in het kort dat er in Nederland een groot voetbalaanbod is voor mini-pupillen dat nog volop in ontwikkeling is en waarbij richtlijnen een bijdrage kunnen leveren aan een duidelijke structuur binnen deze ontwikkeling. Het project Welpenvoetbal draait volop en de tevredenheid is hoog. Door grotere promotie (meerwaarde) kan het voetbalaanbod voor mini-pupillen tot een nog groter succes leiden. Daarnaast komen er bij de werving en het behoud van leden en vrijwilligers een aantal knelpunten opspelen als het gaat om uniek maken van de voetbalvereniging en het beleidsmatig werken.

Daaropvolgend zijn er een aantal belangrijke aanbevelingen. Om verenigingen structuur en houvast te geven moet er een “Mini-kit” aangeboden worden aan verenigingen met mini-pupillen of die met mini-pupillen willen starten. Deze kit biedt ondersteuning op de implementatie fase van het onderzoek naar optimale wedstrijdvormen voor pupillen. Daarnaast moeten tastbare middelen en een structurelere ondersteuning ervoor zorgen dat het project Welpenvoetbal een nog groter succes gaat worden.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	3
Samenvatting	4
1. Inleiding.....	7
1.1 Probleemstelling.....	7
1.2 Onderzoeksvraag	7
1.3 Leeswijzer	8
1. Literatuurstudie	9
1.1 Organisatorisch en bestuurlijk	9
1.2 Voetbalaanbod mini-pupillen	11
1.3 Werving en behoud	13
1.4 Samenvatting	15
2. Onderzoeksmethodologie.....	16
2.1 Protocol & Onderzoeksontwerp.....	16
2.2 Populatie en steekproef.....	16
2.3 Plaats en tijd.....	17
2.4 Betrouwbaarheid	17
2.5 Validiteit.....	17
3. Resultaten	18
3.1 Voetbalaanbod mini-pupillen	18
3.2 Welpenvoetbal	23
3.3 Werving en behoud	25
4. Discussie	28
4.1 Verklaring en vergelijking van de resultaten met de literatuurstudie.....	28
4.2 Sterke en zwakke punten van het onderzoek.....	31
4.3 Vervolgonderzoek	31
5. Conclusie.....	33
6. Aanbevelingen	35
Bibliografie.....	37
Bijlagen.....	39
Bijlage 1 Actuele situatie Welpenvoetbal	39
Bijlage 2 Operationalisatieschema 1 (Vragenlijst)	40
Bijlage 3 Operationalisatieschema 2 (Interviews)	50
Bijlage 4 Meetinstrument (begeleidende tekst)	53

Bijlage 5 Meetinstrument 1 (Vragenlijst).....	55
Bijlage 6 Meetinstrument 2 (Topiclijst).....	63

1. Inleiding

1.1 Probleemstelling

Voetbalaanbod mini-pupillen

De KNVB heeft geen duidelijk beeld wat voetbalverenigingen aanbieden voor mini-pupillen en ouders. De organisatie van mini-pupillen vraagt extra investeringen van verenigingen. Verenigingen hebben extra kader nodig, er wordt getraind en er wordt waar mogelijk een (interne) competitie georganiseerd om mini-pupillen optimaal van dienst te zijn. Het aanbieden van activiteiten voor mini-pupillen brengt veel aandachtspunten met zich mee op en buiten het veld. Kinderen spelen daar natuurlijk een belangrijke rol in. Sporten is leuk, gezond en draagt bij aan een socialere maatschappij. Sporten is een essentieel onderdeel van de ontwikkeling van jongeren. Om kinderen op hun eigen niveau te leren voetballen, kennis te laten maken met de club en de bal, is het belangrijk verenigingen te leren hier op een goede en kindgerichte manier mee om te gaan. Voor de KNVB is het belangrijk om verenigingen te helpen bij het integreren van mini-pupillen binnen verenigingen. Tot dusver is het onduidelijk wat iedere vereniging in Nederland organiseert voor deze doelgroepen. Meer duidelijkheid moet leiden naar een verbeterde afstemming van de service en ondersteuning vanuit de KNVB.

Welpenvoetbal

'Mini-pupillen spelen Welpenvoetbal' is een gezamenlijk project van de KNVB en ING, waarbij verenigingen ondersteund worden op het gebied van startende kinderen, ouders en vrijwilligers. De KNVB en ING vinden het belangrijk om jonge kinderen en hun ouders zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met voetbal en ze te laten ervaren hoe leuk voetbal is. In totaal willen de KNVB en ING gezamenlijk tot en met seizoen 2017-2018 nog eens 500 verenigingen gaan ondersteunen zodat het totaal aantal verenigingen dat betrokken is bij Welpenvoetbal op 1.000 komt. Voor verenigingen die eerder ondersteund zijn, zullen terugkombijeenkomsten georganiseerd worden. Dat er mini-pupillen zijn die over vijftien jaar nog plezier beleven aan het voetballen, dat het verenigingsleven ze boeit en dat ze iets voor een vereniging doen, is het allerbelangrijkst. Om het project te optimaliseren is het van belang dat de KNVB inzicht krijgt in de tevredenheid van het project Welpenvoetbal.

Werving & behoud

Werving en behoud spelen een belangrijke factor binnen het mini-pupillen voetbal. Niet alleen de werving en het behoud van mini-pupillen zelf, maar ook die van de vrijwilligers. De rol van ouders mag hierbij niet onderschat worden. Ouders zijn vaak betrokken als kader bij verenigingen of 'gewoon' als voetbalouder. Voetbalouders hebben veel verantwoordelijkheden, zeker als het gaat om mini-pupillen. Wat verenigingen op dit moment ondernemen met betrekking tot de werving en het behoud van mini-pupillen en vrijwilligers is onduidelijk. Echter ligt daar voor langere tijd een duurzame relatie. Vanuit deze invalshoeken zal onderzocht worden of er behoefte is naar meer of betere dienstverlening met betrekking tot de werving en het behoud van de jongste leden en vrijwilligers.

1.2 Onderzoeksvraag

Vraagstelling:

Wat bieden voetbalverenigingen op dit moment aan voor mini-pupillen en ouders/verzorgers en wat zijn hierin de succesfactoren en knelpunten?

Deelvragen

- Wat organiseren voetbalverenigingen voor mini-pupillen?
- Hoe is de tevredenheid over het project Welpenvoetbal?
- Hoe organiseren voetbalverenigingen de werving en het behoud van mini-pupillen?
- Hoe organiseren voetbalverenigingen de werving en het behoud van vrijwilligers van mini-pupillen?

De onderzoeksvraag heeft als doel: inzicht krijgen in het aanbod vanuit voetbalverenigingen voor de mini-pupillen en de betrokken vrijwilligers zodat de KNVB de verenigingen nog beter kan voorzien van service en ondersteuning waardoor de organisaties versterkt worden.

1.3 Leeswijzer

Om u als lezer wegwijs te maken in het onderzoek volgt hier een uitleg over de opbouw van dit onderzoek. In dit hoofdstuk zijn de probleemstelling en de onderzoeksvraag beschreven voor dit onderzoeksverslag. Vervolgens zal in hoofdstuk 2 ingegaan worden op de literatuur die bijpassend is voor de onderzoeksvraag. Er zal in kaart gebracht worden welke zaken relevant zijn. Tevens zal dit hoofdstuk gebruik worden om de onderzoeksresultaten uit hoofdstuk 4 te interpreteren. Na de literatuurstudie wordt er in hoofdstuk 3 beschreven wat de methode van dit onderzoek is. Hierin wordt aangegeven hoe de onderzoeksvraag beantwoord zal worden. De resultaten van het onderzoek zullen in hoofdstuk 4 beschreven worden. Alle resultaten van de online vragenlijsten en de interviews worden hier besproken. De discussie in hoofdstuk 5 zal de resultaten interpreteren richting de onderzoeksvraag. Om de resultaten kritisch te kunnen beschrijven worden deze naast de literatuur gelegd. Daarnaast zal er gekeken worden naar het onderzoeksproces en wordt er kort ingegaan op eventuele vervolgonderzoeken. In hoofdstuk 6 zullen de conclusies worden getrokken waarmee de onderzoeksvraag beantwoord zal worden. Tot slot zullen in hoofdstuk 7 enkele aanbevelingen worden gedaan voor de KNVB.

1. Literatuurstudie

Binnen deze literaire studie zullen er drie thema's aangehaald worden: Organisatorisch/Bestuurlijk, Aanbod mini-pupillen (incl. Welpenvoetbal) en Werving/Behoud van leden en vrijwilliger. Deze drie thema's vormen de basis voor het gehele onderzoek.

1.1 Organisatorisch en bestuurlijk

1.1.1 Verenigingen

Sportbeleid met betrekking tot georganiseerde sport draait om burgers die samen afspraken maken om met bepaalde middelen en een bepaald tijdspad een bepaald doel te bereiken (Hoogerwerf & Herweijer, 2009). De contributies van de leden vormen meestal de voornaamste bron van inkomsten. Dit onderzoek, in samenwerking met de KNVB, zal betrekking hebben op de sport voetbal en voetbalverenigingen. De voetbalclub is dé plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar zij samenwerken en elkaar daarmee bovendien leren respecteren. Het voetballandschap is het grootste sociale netwerk van Nederland. Geen andere sport heeft het vermogen om zoveel mensen samen te brengen. Mensen verenigen om van voetbal te genieten, een leven lang. Dat is de missie van de KNVB. In het seizoen 2014-2015 waren er in totaal 2.074 voetbalverenigingen aangesloten bij de sportbond KNVB (KNVB, 2015).

1.1.2 Leden

Met 1.227.157 KNVB-leden heeft Nederland meer voetballers dan ooit (KNVB, 2015). Daarmee staat voetbal op de vijfde plaats in de top 10 van sporten met de hoogste sportdeelname. De categorieën die hoger zijn geëindigd betreffen individuele sporten (NOC*NSF, 2014). In het seizoen 2014/2015 maakte de KNVB een winst van 6,8 miljoen euro, waarvan 2 miljoen bij de sectie amateurvoetbal en 4,8 miljoen bij de sectie betaald voetbal. Door de gezonde financiële positie van de KNVB blijft het voetbal in Nederland zowel in de breedte- als in de topsport financieel toegankelijk en groeiend. Het aantal voetballers in Nederland in 2014 steeg met 1,1% (13.437) naar 1.227.157. Met uitzondering van de senioren bij de mannen, groeide het aantal voetballers in elke categorie (KNVB, 2015). Sinds 2001 is de KNVB met bijna 200.000 leden gegroeid wat overeenkomt met 16%. (Tiessen-Raaphorst, 2015). De stijging wordt eveneens bevestigd door de rapportage ledental NOC*NSF in 2014 (Genderen, van Haren, & Kusters, 2015). De groei was bij de meisjes en vrouwen het grootst. De cijfers zijn indrukwekkend, in tien jaar tijd (2002-2012) is het aantal meisjes/vrouwen dat voetbalt met 84% toegenomen. Het aantal vrouwelijke leden steeg in 2014 met 6,23% naar 146.090 (KNVB, 2015). Daarmee blijft het meisjes-vrouwen voetbal nog altijd de snelst stijgende sport (van Splunter, 2015).

1.1.3 Ondersteuning

NOC*NSF ondersteunt de sportbonden bij hun taken op het gebied van sportparticipatie. De sportkoepel monitort bijvoorbeeld de sportparticipatie en realiseert kennisuitwisseling. NOC*NSF vertegenwoordigt via haar 76 sportbonden het grootste deel van de georganiseerde sport in Nederland. De bonden verenigen de sportverenigingen en hun leden van de betreffende sporttakken. In totaal kenden de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden in 2014 4,8 miljoen lidmaatschappen (Genderen, van Haren, & Kusters, 2015). Tussen 2001 en 2012 is het aantal lidmaatschappen met 7% gegroeid. De voetbalbond kent de meeste leden (1,2 miljoen in 2012), waarmee zij een kwart van alle bij NOC*NSF geregistreerde lidmaatschappen onder zich heeft (Tiessen-Raaphorst, 2015). Sportbonden zorgen er samen met sportaanbieders voor dat zo weinig mogelijk sporters uitvallen en dat zo veel mogelijk nieuwe leden zich bij hen aansluiten. Dat doen ze door de kwaliteit van bestaande producten en diensten op peil te houden of te verbeteren en door nieuwe producten en diensten te ontwikkelen. Door continu de kwaliteit te meten, houden sportbonden in de gaten of hun aanbod blijft aansluiten bij de veranderende behoeften van de doelgroepen. De sportbond KNVB biedt de ondersteuning aan voetbalverenigingen in Nederland door de inzet van clubadviseurs en coördinatoren, maar veelal wordt de ondersteuning online aangeboden. Zo heeft de KNVB een online platform gecreëerd waar voetbalverenigingen terecht kunnen met vragen, waar allerlei tips worden gedeeld en ook onlinedocumenten kunnen hier gevonden worden voor bijvoorbeeld draaiboeken, trainingen, reglementen en handleidingen.

1.1.4 Ontwikkelingen voetbalverenigingen

Voetbalverenigingen en de maatschappij zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De verbindende en maatschappelijke functies komen steeds meer centraal te staan bij sportverenigingen. Sportverenigingen hebben het aanbieden van de sportbeoefening als kerntaak, maar deze taak wordt steeds vaker met andere, publieke taken aangevuld. Verenigingen krijgen een maatschappelijke functie toebedeeld op het gebied van gezondheid, onderwijs of integratie (Lucassen & van der Roest, 2011). NOC*NSF (2007) (2008) en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2008) zien een belangrijke maatschappelijke rol weggelegd voor sportverenigingen. In hun ogen moeten verenigingen gestimuleerd worden om deze rol uit te breiden. Het Ministerie van VWS (2008) stelt dat sportverenigingen op verschillende gebieden bijdragen kunnen leveren aan de samenleving. Sport kan bijvoorbeeld bijdragen aan het bevorderen van een gezonde samenleving. Ook het NOC*NSF (2008) vindt dat sportverenigingen sport ook als instrument kunnen inzetten. NOC*NSF, de sportbonden, het Ministerie van VWS en de overheid als geheel willen dat sportverenigingen maatschappelijk actief zijn. De sportvereniging gaat vaker een samenwerking aan met andere instanties. Dit kunnen bijvoorbeeld andere sportverenigingen, gemeentes, scholen of bedrijven zijn (Lucassen & van der Roest, 2011). Een ontwikkeling die van invloed is op het aantal actieve leden binnen een voetbalvereniging is de vergrijzing. Het aantal ouderen neemt de komende jaren verder toe. Deze ouderen zijn doorgaans geen actief lid meer van de voetbalverenigingen en dit zou kunnen leiden tot een ledenafname. De verwachting is dat sportdeelname onder deze groep wel verder zal toenemen. Echter betekent vergrijzing en de trend dat ouderen meer zullen gaan sporten niet automatisch een ledenwinst voor de verenigingen (Breedveld, 2014). Tegenover de vergrijzing staat de ontgroening. Het ledenaantal is nog steeds stijgende, maar het aantal amateurverenigingen daalt binnen Nederland. De daling van het aantal clubs – met 1,2% ten opzichte van 2010 – is mede het gevolg van fusies (KNVB, 2012).

In de bevolkingssamenstelling van de landelijke en stedelijke gebieden bestaan verschillen. Wanneer er gekeken wordt naar de bevolkingssamenstelling, kan er geconcludeerd worden dat er relatief meer kinderen en jongeren (0- tot 19-jarigen) op het platteland dan in de stad wonen in tegenstelling tot de 20-34 jarigen (Steenbekkers, Vermeij, & Simon, 2016). Dit kan grotendeels verklaard worden doordat veel jongvolwassenen naar een stedelijke omgeving trekken om te studeren of te werken. Het relatief hoog aantal kinderen kan verklaard worden doordat jonge ouders vaak naar een plattelandsgemeente trekken vanwege de gunstige omgevingsfactoren voor een opgroeiend kind. Jonge gezinnen hebben graag een landelijke, rustige en gezonde omgeving voor hun kinderen om in op te groeien. Er bestaat een groot verschil tussen de landelijke en stedelijke omgeving met betrekking tot het aantal ouderen. Op het platteland voltrekt de vergrijzing een stuk sneller dan in de stad. Dit komt omdat naast het gegeven dat plaatselijke ouderen in het dorp blijven wonen, veel senioren en gepensioneerden vanuit de stad willen genieten van een rustige en groene omgeving en daarom naar het platteland trekken (Arum, Uytendille, & Sprinkhuizen, 2009). In de plattelandsgebieden zijn er dus relatief veel kinderen, weinig jongvolwassenen en veel senioren. Dit heeft uiteraard ook gevolgen voor het ledenbestand van de voetbalverenigingen. Veel kinderen en ouderen hebben een positief effect op het ledenaantal. Het relatieve lage aantal jongvolwassen binnen de landelijke gemeenten kan echter een negatief effect hebben. Dit kan betekenen dat deze leeftijdsklassen ondervertegenwoordigd zijn binnen de vereniging met als gevolg een slechte doorstroming in leeftijdsgroepen.

1.2 Voetbalaanbod mini-pupillen

1.2.1 Peuters en kleuters in de sport

De Amerikaanse academie van kinderartsen benadrukt dat bij het participeren in sportactiviteiten door een kleuter of peuter er rekening moet worden gehouden met de cognitieve en fysieke ontwikkeling van het kind. Overvraging leidt tot frustratie en een gevoel van falen bij het kind. Het kan zijn dat kinderen nog niet kunnen snappen wat coaches hen proberen aan te leren. Coaches moeten ook om kunnen gaan met de behoeften en vaardigheden van peuters en kleuters (American Academy of Pediatrics, 2001). Verder stelt de Academie dat ouders een negatieve rol kunnen spelen als ze onrealistische eisen stellen aan de prestaties van hun kinderen en te veel druk op hun kinderen leggen. Aan de andere kant noemt de Academie ook voordelen van gestructureerde sport zoals meer oog voor veiligheid van de kinderen. Uit de onderzoeken van Griffiths, Dowda, Dezateux, en Pate (2010) en Ebenegger (2011) blijkt dat sporten in verenigingsverband bij 5-jarigen leidt tot meer pro sociaal gedrag en een hogere mate van fitheid. Uit een onderzoek naar de relatie tussen sportdeelname en welzijn en de rol van motiverend klimaat bij peuters en kleuters bleek dat het aanbod voornamelijk ligt bij gym en voetbal (Westerlaken & Boer, 2013).

1.2.2 Eigenschappen en beleving

Mini-pupillen zijn jongens en meisjes in de leeftijd van vijf en zes jaar. Deze groep heeft een aantal algemeen geldende leeftijd typische kenmerken. Belangrijk eerste kenmerk voor deze categorie is dat deze kinderen een globaal beeld hebben van voetballen, maar dat is dan meer gebaseerd op uiterlijkheden, clubkleuren en een naam van een speler. Wat de bedoeling van het spel is en wat de verschillende handelingen met en zonder bal zijn, wordt nog niet beseft. Controle over de bal beperkt zich tot het tegen de bal schoppen wanneer die binnen hun bereik is (Siebelink, 2012). In de leeftijdscategorie van 4 tot 6 jaar is er sprake van een sterke ontwikkeling van vaardigheden en kennis (Okely, 2001). Kinderen in deze leeftijd zijn echter bij sport en spel meer bezig met plezier dan spelregels en competitie. Regels leren ze door ervaring (van Baerle, 2007). Dit geldt ook voor aanwijzingen: voor de kleuters is het moeilijk om woorden om te zetten in daden. De visuele gesteldheid is groot waardoor het in deze leeftijdscategorie van belang is om voorbeelden te geven. Daarnaast zijn alle spellen een vorm van avontuur, waardoor een verhaallijn hierbij van belang is. Het egocentrisme ("ik en de bal") is een natuurlijk ontwikkelingsproces en gaat vanzelf over. Samenwerken is hierdoor nog niet van toepassing. Het uithoudingsvermogen is groot: ze kunnen veel in een relatief kort tijdsbestek. Wel is de spanningsboog erg laag. Deze bedraagt namelijk maximaal 10 minuten waardoor ze zich maar een korte tijd kunnen richten op eenzelfde activiteit (Siebelink, 2012).

1.2.3 Huidig Aanbod

Om het bewegen al op jonge leeftijd te stimuleren zijn er al diverse organisaties gestart met een voetbalaanbod voor 5- en 6-jarigen. Volgens een KNVB-ledenpanel onderzoek (2011) biedt 86% van de verenigingen voetbalactiviteiten aan voor de jongste kinderen. Van alle verenigingen (ruim 3000) laat 75% kinderen tot en met 6 jaar spelen in een aparte afdeling mini-pupillen. De verenigingen die over te weinig spelers en kader beschikken laat 11% de kinderen van 5 en 6 jaar al met de F-pupillen (7 tot 9 jaar) meespelen (ADV Market Research, 2011). Voor deze doelgroep heeft de KNVB een handleiding voor mini-pupillen opgesteld, zodat begeleiders & coördinatoren van voetbalverenigingen houvast hebben. In deze handleiding (KNVB, 2015) staat omschreven hoe het voetbalaanbod voor mini-pupillen opgezet kan worden. De uitgangspunten voor elke trainingsactiviteit zijn:

- Relatief kleine vormen à 10 minuten (max. 8 spelers) met 1 begeleider
- Spelenderwijs de regels verwerken met zoveel mogelijk balcontact
- Inspelen op de belevingswereld (het avontuur rondom de vorm) en voorbeelden
- Om te zorgen dat de kinderen alle drie de handelingen (dribbelen, passen en schieten) met de bal ervaren, is er een structuur ontwikkeld. Binnen deze structuur (circuitvorm) gaan de mini-pupillen deze handelingen ervaren in diverse oefen- en partijvormen (KNVB, 2015).

Wat betreft wedstrijden voor de mini-pupillen is (maximaal) 4 tegen 4 (of met minder spelers, bv. 2 tegen 2 of 3 tegen 3) zonder keeper, het beste middel om ze te laten ervaren wat een wedstrijd spelen inhoudt. Zorg dan ook dat bij elke activiteit in de week er een wedstrijdje gespeeld wordt van maximaal 10 minuten (Siebelink, 2013). Deze ervaring is voor deze spelers essentieel in het ervaren van voetballen en het beheersen van de bal, in relatie tot medespelers en tegenstanders. Wanneer je kiest om onderling wedstrijdjes te spelen als activiteit voor de mini-pupillen is het zeker aan te raden dit ook eens te doen tegen de mini-pupillen van een andere vereniging in de regio. Dit kan middels onderlinge uitwisselingen of officiële KNVB-competities (KNVB, 2015).

1.2.4 Nieuwe situatie

Binnen andere landen en voetbalbonden wordt er steeds meer aandacht besteed aan voetbal voor mini-pupillen. Hierdoor komen er steeds meer vraagstukken naar voren met betrekking tot de organisatie en spelvormen. Volgens de FIFA (2012) zijn speelvelden van kleine formaten zeer heilzaam voor de deelnemers. Kinderen krijgen meer plezier van het spelen op kleine velden met aangepaste regels. De frequentie van balcontact is groter, ze leren sneller en de concentratieboog wordt vergoet omdat de bal nooit ver weg is. De kinderen zijn ook veel meer betrokken in het spel (meer beweging en praktijk). Minder spelers op het veld en de kleinere teams zorgen ervoor dat iedere deelnemer meer individuele aandacht krijgt (Yvon, Bernet, Corneal, Thondoo, & Malouche, 2012). De Belgische voetbalbond raad zelfs een 2v2 voetbalvariant aan en bevestigt tevens dat de allerkleinsten hebben een zeer beperkt concentratievermogen hebben, de actieve leertijd dient niet langer dan 5 minuten te zijn. Het uitzetten van een moduletraining is daardoor een makkelijke en praktische manier om korte en snelle oefenvormen aan te bieden (VFV, 2014). Door de situatie in het buitenland zijn ook diverse vraagstukken gaan spelen in het voetballandschap van Nederland dat al sinds de jaren 80 hetzelfde is. De afdeling Voetbalontwikkeling van de KNVB is in september 2015 gestart met een groot onderzoek naar de wedstrijdvormen voor alle pupillen categorieën. Voor de mini-pupillen gaat dit inhouden dat de naamgeving in O.6 (onder 6) en O.7 (onder 7) veranderd zal worden. O.6 zal in de toekomst 2 tegen 2 gaan spelen (2017) op een veld van 20x15m. De categorie O.7 zal 4 tegen 4 gaan spelen op een veld van 30x20m. Beide categorieën zullen zonder keeper spelen. Het doel hierachter is dat de kinderen meer dribbelen, veel schieten en er een hoge betrokkenheid wordt gecreëerd. Deze opzet wordt in het seizoen 2016/2017 getest en zal doorgevoerd worden in het seizoen daaropvolgend. Tijdens de implementatiefase zullen er nog andere randvoorwaarden (rol coach, rol ouders, scheidsrechter etc.) getest worden (KNVB Voetbalontwikkeling, 2016).

1.2.5 Welpenvoetbal

De KNVB staat voor een leven lang voetbal en dat kan al op jonge leeftijd beginnen. Met Welpenvoetbal kunnen kinderen en hun ouders bij jouw vereniging ontdekken hoe leuk het is om te voetballen. Ook leren jongens en meisjes op een goede manier te bewegen en samen te werken. In 2011 is de KNVB samen met de ING gestart met het ondersteunen van clubs bij het opstarten van Welpenvoetbal. Naast een materiaal- en informatiepakket bieden de KNVB en ING ondersteuning aan door een projectmedewerker in te zetten. Hij/zij adviseert wat betreft het plan van aanpak zodat de specifieke wensen van de vereniging afgestemd worden (KNVB, 2011). In de evaluatie over periode 2011-2014 zijn er een aantal nieuwe speerpunten opgesteld:

- Algemene bekendheid Welpenvoetbal stijgt van 58% (2014) naar 75% (2018)
- Ondersteuning wordt uitgebreid van 550 (2014) naar 1.000 verenigingen (2018)
- Ondersteunde verenigingen waarderen de KNVB-ondersteuning gemiddeld met een 8
- > 95% van de ondersteunde verenigingen beveelt ondersteuning aan bij andere verenigingen (KNVB, 2015)

De samenwerking heeft er inmiddels al voor gezorgd dat meer dan 500 verenigingen hebben deelgenomen of deelnemen aan het project Welpenvoetbal. Hierdoor hebben al meer dan 13.000 kinderen kennis gemaakt met voetbal en een vereniging. Dit heeft voor elke individuele voetbalvereniging geleid tot een vergroting van de maatschappelijke rol en zichtbaarheid in de wijk.

Hierdoor worden meer vrijwilligers (met name ouders) betrokken bij de vereniging. De gehele actuele situatie van het Welpenvoetbal is weergegeven in een infographic in Bijlage I (ADV Market Research, 2011).

1.3 Werving en behoud

1.3.1 Werving en behoud leden

Als het gaat om ledenwerving en -behoud spreek je over sportmarketing. Marketing voor sportverenigingen is het inspelen op de behoefte van bestaande en potentiële leden door (blijvende) waarde te creëren. Hiervoor hanteert Rijnhout (2015) vijf pijlers: positionering, klantgericht denken, traffic en binding, zichtbaarheid en actieve verkoop. Ledenwerving gaat over het blijven inspelen op de behoefte van potentiële leden door passend sportaanbod en passende activiteiten aan te bieden. Vanaf het moment dat er een potentieel lid binnen gehaald wordt tot het moment dat een lid zijn lidmaatschap opzegt is er een structureel marketingproces gaande; KADE. Dit proces bestaat uit vier fases volgens Rijnhout (2015), namelijk:

- Koude acquisitie → het in contact komen met potentiële leden
- Af en toe gebruikers → het blijven inspelen op de behoefte van bestaande leden om hen duurzaam te verbinden aan de club.
- Duurzame leden → het behouden van duurzame leden en hen inzetten als ambassadeurs.
- Exit → het voorkomen van het weggaan van leden

Ambassadeurs (huidige tevreden leden/vrijwilligers) zorgen voor nieuwe leden. Het loont dus om te beginnen met het echt leren kennen van alle leden en de ouders van de jeugdleden, voordat je nieuwe leden gaat werven (Rijnhout, 2015). Tevreden leden zorgen sneller voor nieuwe leden dan ontevreden leden. Zeker jonge sportertjes kiezen vaak op basis van “*horen zeggen*”. Een tevreden lid is een directe ambassadeur voor de sport die deze positieve participanten beoefenen (Weijermars, 2015). Bij de werving van nieuwe leden heb je de keuze uit de volgende middelen en kanalen (Rijnhout, 2015):

- Evenementen
- Salespromotion
- Direct mail
- Pr- en communicatiemiddelen (Online & Offline)
- Persoonlijke verkoop
- Sociale media

Alle activiteiten die georganiseerd worden door een sportvereniging dragen bij aan het ledenbehoud. Daarnaast vormt het persoonlijke contact een belangrijke spil in het behoud. Door echt contact te maken met je leden vind je ook nieuwe vrijwilligers en werk je aan een duurzame relatie (Kotler & Armstrong, 2014).

Vanuit de marketing en sales is er een adagium dat veel gebezigd wordt: het kost 80% van je inspanning om nieuwe klanten te werven en 20% om je klanten te behouden. Vervang klanten voor leden en je weet dat werven aanzienlijk kostbaarder is dan behouden. Met andere woorden: het Pareto-principe - in de volksmond de 80/20 regel genoemd - zou iedereen op zijn minst bewust moeten maken dat inspanningen en werven bij de voorkeur zin heeft, maar nog meer effect heeft als de achterdeur wordt dichtgezet, om leden te behouden (Weijermars, 2015).

De overstap van mini-pupillen naar F-pupillen is een zeer belangrijke overstap welke niet onderschat mag worden. Veelal gaan de kinderen van een veilige, geborgen omgeving naar een omgeving waarin elke week een andere tegenstander voorbijkomt en waarbij vaak al meer “prestatief” gedacht wordt. Om enigszins de veiligheid en geborgenheid te bewaken is het van belang dat minimaal een van de begeleiders mee gaat met de groep (Siebelink, 2012). Om de geborgenheid en veilige omgeving te bewaken is het van belang dat de ouders gestimuleerd worden betrokken te zijn. Er is sprake van ouderbetrokkenheid als uit het gedrag van ouders blijkt dat zij zich (mede)verantwoordelijk voelen voor de sportieve ontwikkeling van hun kinderen. Dat houdt in dat de ouders (emotioneel) betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind, bij de sportvereniging en de trainer en coaches (Westen, 2012).

Het mag duidelijk zijn dat ouders, maar ook trainers, een belangrijke rol vervullen bij de sportbeoefening van jongeren (de Haan, Vloet, & van de Iersel, 2014).

1.3.2 Werving en behoud vrijwilligers

Vrijwilligers zijn onmisbaar. Vanwege de grote en belangrijke rol die vrijwilligers spelen in de sportsector, is het onderwerp eigenlijk altijd relevant binnen de sportvereniging. De meest gehanteerde definitie van vrijwilligerswerk volgens Gast, Hetem & Wilbrink (2012) luidt als volgt: *“Werk dat onbetaald en onverplicht verricht wordt ten behoeve van anderen of van de (kwaliteit van) de samenleving in het algemeen, in enig georganiseerd verband”*. Voor sportverenigingen is het belangrijk dat ze een vrijwilligersbeleid hebben, gebaseerd op een visie over hoe vrijwilligers binnen de sportvereniging ingezet worden. Dit beleid helpt sportverenigingen en de vrijwilligerscoördinatoren met de werving van nieuwe vrijwilligers, maar ook bij het begeleiden en behouden van vrijwilligers. Vrijwilligersbeleid staat voor een planmatige aanpak van het werven en behouden van vrijwilligers. Het is geen luxe, maar een belangrijke voorwaarde voor het functioneren van de vereniging. Alle andere zaken zijn hiervan afhankelijk, of het nu gaat om het verzorgen van trainingen, het besturen van de vereniging, het vinden van sponsors of het leiden van de wedstrijden. Overal zijn gemotiveerde en het liefst deskundige mensen voor nodig. Bij het opstellen van het vrijwilligersbeleid is het belangrijk om met een aantal aspecten rekening te houden. Deze zijn samengevat in de vijf B's (Gast, Hetem, & Wilbrink, 2012):

- Binnenhalen → Afstemmen van vraag en aanbod
- Begeleiden → Introductie in de organisatie
- Belonen → Persoonlijke waardering van de inzet
- Behouden → Werk leuk vinden. Monitoren van wat er speelt onder de vrijwilligers.
- Beëindigen → Motieven achterhalen, goed afsluiten d.m.v. bedankgesprek

Het is altijd van belang om helder te beschrijven wat de taken van de vrijwilligers zijn. Dit schept duidelijkheid voor de vrijwilliger en de organisatie. Het benutten van de individuele kwaliteiten zorgt voor een bijdrage aan het versterken van de organisatie. Daarnaast zorgt een directe en persoonlijke benadering voor de grootste resultaten. Wat betreft het behoud en belonen zijn er diverse manieren om erkenning te uiten, denkend aan complimenten, schouderklopje, attentie of een onderscheiding (Gast, Hetem, & Wilbrink, 2012).

Ouders zijn de belangrijkste factor als het gaat om de werving en het behoud van vrijwilligers. We spreken van ouderparticipatie wanneer ouders meedoen met activiteiten en hand- en spandiensten verrichten om de sportvereniging draaiende te houden. Ouders zijn dan actief als vrijwilliger bij de vereniging door een rol te vervullen als trainer, scheidsrechter of bestuurslid, ze draaien mee in de bardiensten of ze zijn actief in het onderhoud en beheer van het terrein (Haak, 2013). Het is belangrijk om ouders hiertoe te stimuleren. Veel sportverenigingen hebben immers een tekort aan enthousiaste en gemotiveerde vrijwilligers. Ouders zouden dit tekort kunnen opvullen. Het onderzoek ‘ouderparticipatie op sportverenigingen’ (Westen, 2012) biedt inzicht in wat intenties van ouders zijn om te participeren op de sportvereniging. Zo geven ze aan dat hun participatie wordt gewaardeerd door hun kind, dat ze het leuk vinden om hun kind te zien sporten en om andere ouders te ontmoeten.

1.4 Samenvatting

In de voorgaande paragrafen is te lezen dat er zo'n 2074 veldvoetbalverenigingen in Nederland zijn. Wat er op dit moment gebeurt op voetbalgebied voor de categorie mini-pupillen is niet duidelijk. De onderzoeken naar de behoeften en wensen van peuters en kleuters in de sport en voetbal (American Academy of Pediatrics, 2001; Okely, 2001; Siebelink, 2012) staan op dezelfde lijn. De overeenkomsten hierin zijn dat kinderen niet weten wat de bedoeling is van het spel. Hierbij moet er rekening gehouden worden met de belevingswereld en de cognitieve en fysieke ontwikkeling van het kind. Een belangrijke factor hierin is de begeleiding van het kind waarin ouders een grote rol spelen. Daarnaast zijn in het literatuuronderzoek knelpunten voor voetbalverenigingen in beeld gebracht zoals de vergrijzing (Breedveld et al, 2003; Steenbekkers e.a. 2006; Uytterlinde, van Arum & Sprinkhuizen; 2009). Echter stellen onderzoeken van NOC*NSF (2007), Ministerie van VWS (2008) en Lucassen & van der Roest (2011) dat de rol van de verenigingen omgebogen kan worden naar een maatschappelijke functie. Daarnaast is ook het voetballandschap van Nederland op voetbaltechnisch gebied aan het veranderen. Door diverse onderzoeken in het buitenland (Yvon, Bernet, Corneal, Thondoo, & Malouche, 2012; VFV, 2014) zijn er ook in Nederland vraagstukken gaan spelen. Hierdoor is de afdeling Voetbalontwikkeling van de KNVB een groot onderzoek gestart om de juiste wedstrijdvormen voor de categorie pupillen in kaart te brengen. Nu deze duidelijk zijn geworden volgt er een implementatie fase bij de verenigingen waarbij de ondersteuning van de KNVB van groot belang is. In 2011 is KNVB in samenwerking met ING een project (Welpenvoetbal) gestart om de verenigingen te ondersteunen in een "nieuwe" doelgroep, de mini-pupillen in de leeftijd van 5- en 6-jarigen. De knelpunten in dit project zijn onduidelijk. Tot slot werd het onderwerp werving en behoud behandeld in het literatuuronderzoek voor zowel leden als vrijwilligers. Hierbinnen werd duidelijk dat het persoonlijke contact en de betrokkenheid/participatie van ouders belangrijke factoren zijn binnen de werving en het behoud van zowel de leden als de vrijwilligers (de Haan, Vloet, & van de Iersel, 2014). Daarnaast zorgen nevenactiviteiten voor een duurzame relatie. Een helder vrijwilligersbeleid en de vijf B's (Gast, Hetem, & Wilbrink, 2012) zorgen voor een duidelijke structuur. Tot slot dragen exitgesprekken bij leden en vrijwilligers bij aan een versterking van de verenigingen (Rijnhout, 2015).

2. Onderzoeksmethodologie

In onderstaande onderzoeksmethodologie worden twee methoden beschreven om de resultaten te verzamelen en uiteindelijk de deelvragen te kunnen beantwoorden. Om de eerste en de tweede deelvraag te kunnen beantwoorden zal een kwantitatief onderzoek worden uitgevoerd middels een online vragenlijst. De derde en vierde deelvragen zullen onderzocht worden aan de hand van een kwalitatief onderzoek door diepte-interviews te houden.

2.1 Protocol & Onderzoeksontwerp

Het onderzoek heeft betrekking op het aanbod van voetbalactiviteiten voor mini-pupillen en de werving en behoud van de leden en vrijwilligers. Het onderzoek bestaat uit twee delen, een digitale vragenlijst en een diepte-interviews. Om het aanbod vanuit voetbalverenigingen voor mini-pupillen en ouders in kaart te brengen, werd een online vragenlijst uitgezet (bijlage 5). Hierbij werd zowel gevraagd naar kwantificeerbare data (via meerkeuzevragen) als naar kwalitatieve data (via open vragen). Daarnaast werd er een kwalitatief vervolgonderzoek uitgevoerd in de vorm van een diepte-interviews. Per onderzoek worden hieronder ook de validiteit en betrouwbaarheid beschreven. Het onderzoeksontwerp was cross-sectioneel. Hierdoor konden er tijdens het onderzoek verbanden gelegd worden en oorzakelijke verbanden gesuggereerd worden tussen het aanbod van voetbalactiviteiten voor mini-pupillen en het aantal leden en vrijwilligers (Gratton, Jones, & Robinson, 2011).

Aan de hand van een operationalisatieschema (bijlage 2) is de digitale vragenlijst opgesteld. Dit was een kwantitatief beschrijvend onderzoek. De kwantitatieve gegevens werden over de gehele populatie gegeneraliseerd, waarmee een fundament werd gelegd voor de diepte-interviews in de casestudie. In de vragenlijst werd gevraagd of de voetbalvereniging bereid was deel te nemen aan een vervolgonderzoek. De respondenten maakten als beloning kans op een set goaltjes, kaarten voor een wedstrijd van het Nederlands Elftal of een meet-en-greet met de ambassadrice van het welpenvoetbal, Anouk Hoogendijk. De software Smart Allies is gebruikt om de vragenlijst te ontwerpen, aan te bieden en de resultaten te analyseren. De steekproef werd gemaild aan de hand van de gegevens uit het ledenbestand van de KNVB. Naast de mailing werden er berichten op de website en sociale media geplaatst. Na twee weken werd er een reminder gestuurd per mail om de respons te verhogen (Segers, 2002).

Aan de hand van een operationalisatieschema (bijlage 3) en een topiclijst (bijlage 6) is het ontwerp voor de diepte-interviews vastgesteld. Tijdens de diepte-interviews werd er bij acht voetbalverenigingen de manieren van werving en behoud van leden en vrijwilligers ter discussie gesteld bij de coördinator van de mini-pupillen. Er werd gebruikt gemaakt van een semigestructureerd interview, waarbij de topiclijst ingezet werd.

2.2 Populatie en steekproef

Uit het ledenbestand van de KNVB werd voor de vragenlijst een populatie steekproef gedaan. De populatie bestond uit alle 2074 veldvoetbalverenigingen en de respons was 63,2% (N=1311). Voor de diepte-interviews is een gecontroleerd willekeurige steekproef gebruikt. De keuzes voor respondenten van de interviews zijn gebaseerd op de volgende vier aspecten:

- Stedelijk en landelijk gebied
- Geen mini-pupillen
- Wel mini-pupillen – Geen Welpenvoetbal
- Wel mini-pupillen – Wel Welpenvoetbal

De verenigingen hadden aangegeven mee te willen werken aan een vervolgonderzoek. Zo zijn er verenigingen benaderd uit omgeving Amsterdam, Eindhoven en kop van Noord-Holland. De geïnterviewde verenigingen bestonden uit één coördinator van de mini-pupillen. De manier van werving en behoud van de leden en vrijwilligers (in het jongste jeugdkader) is het onderwerp wat onderzocht is tijdens de diepte-interviews.

2.3 Plaats en tijd

De data van de vragenlijst en de diepte-interviews werden in Nederland verzameld en waren daarmee een nationaal onderzoek onder de voetbalverenigingen. De looptijd van de digitale vragenlijst bedroeg vier weken, van 1 februari 2016 tot en met 19 februari 2016. De vragenlijst kon digitaal en op elk gewenst tijdstip en plaats ingevuld worden. De respondenten voor de diepte-interviews waren uitgenodigd om bijeen te komen in de kantine of bestuurskamer van de betreffende voetbalvereniging, zodat de respondenten zich in een vertrouwde omgeving zouden begeven. De verenigingen werden bezocht in de periode 26-03-2016 tot en met 12-04-2016. De interview sessies duurde per vereniging ongeveer één uur.

2.4 Betrouwbaarheid

2.4.1 Vragenlijst

Door verschillende factoren werd de betrouwbaarheid voor de vragenlijst gewaarborgd. In de begeleidende brief bij de vragenlijst werd gecommuniceerd wat het doel van het onderzoek was en dat de voetbalverenigingen hier een bijdrage aan konden leveren. Verder werd gevraagd om met volledige concentratie en aandacht de vragen en stellingen te lezen en in te vullen. Om subject bias tegen te gaan werd er gevraagd de vragenlijst naar waarheid in te vullen om zo sociaal wenselijke antwoorden te voorkomen. Daarnaast werd er gecommuniceerd dat de gegevens en de resultaten van de vragenlijst alleen in het voordeel van de ondervraagden gebruikt zouden worden met als doel dat de vragen eerlijk beantwoord zouden worden. Het inzetten van een verloting kon leiden tot negatieve betrouwbaarheid. Echter heeft dit opgewogen tegen een respons verhogend effect. Volgens Dillman's social exchange theory willen mensen graag iets terugzien voor wat ze doen (2000). Door de beloning in te zetten als verloting moesten de respondenten nog wel moeite doen om de vragen in te vullen. De anonimiteit van de respondenten werd gewaarborgd om de betrouwbaarheid van de antwoorden te bevorderen. Door schalen te gebruiken als meettechniek werd er interne consistentie toegepast bij het verzamelen van de kwantitatieve gegevens (Gratton, Jones, & Robinson, 2011).

2.4.2 Interview

De betrouwbaarheid van de diepte-interviews werd gewaarborgd door het gesprek op te nemen en de belangrijke onderwerpen en antwoorden op te schrijven. De opnames zijn met toestemming van de respondenten gemaakt. Na de bijeenkomst zijn de opnames zo snel mogelijk geanalyseerd en gecodeerd in de tekst. De geïnterviewden werden vooraf ingelicht dat de resultaten van het gesprek van grote waarde zouden zijn voor het ontwikkelen van de ondersteuning vanuit de KNVB. Daarnaast is er aandacht besteedt aan de research error. De onderzoeker heeft een protocol en topiclijst geschreven zodat tijdens de zes verscheidene interview sessies dezelfde onderwerpen behandeld zouden worden.

2.5 Validiteit

De betrouwbaarheid is een voorwaarde voor het bepalen van de validiteit van een onderzoek. De validiteit van het onderzoek werd op twee elementen gewaarborgd. De validiteit werd op face en content validiteit gewaarborgd (Gratton, Jones, & Robinson, 2011). Voor de face validiteit werd gekeken of de vragenlijst en de topiclijst ook daadwerkelijk zouden meten wat gemeten moest worden. Afstudeerders van Fontys Sporthogeschool en de begeleidende docent Kenny Janssen als deskundige op dit gebied hebben dit onderzocht. Het resultaat hiervan werd meegenomen in de aanpassing van de vragenlijst en de topiclijst.

De content validiteit werd gedaan door Maarten de Backer als expert op het gebied van de mini-pupillen en door Mirjam Admiraal als expert op het gebied van research management. Beide experts hadden een volledige inzage in de onderzoeksmethodologie en meetinstrumenten verkregen om te kunnen beoordelen of alle aspecten onderzocht werden en of hiermee de onderzoeksvraag beantwoord kon worden. De feedback die de onderzoeker op de meetinstrumenten en de methodologie had gegeven is aangepast, zodat de juiste data verkregen zou worden.

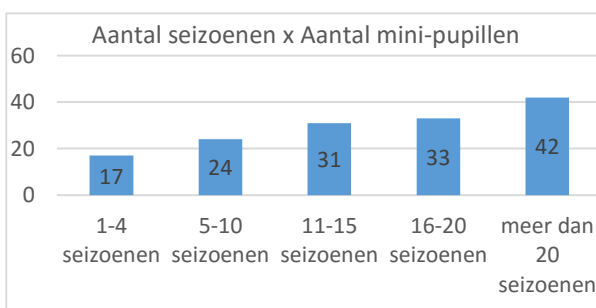
3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek beschreven. Net als in het literatuuronderzoek is ook hier een verdeling gemaakt in hoofdthema's om de deelvragen te kunnen beantwoorden: 'Organisatorisch en Bestuurlijk', 'Aanbod mini-pupillen en Welpenvoetbal' en 'Werving en Behoud'. De vragenlijst is, zoals eerder toegelicht, verstuurd naar alle voetbalverenigingen uit het bestand van de KNVB. De vragenlijst is uiteindelijk ingevuld door 1311 unieke veldvoetbalverenigingen. Daarnaast werden er acht verenigingen benaderd voor een vervolgonderzoek in de vorm van een gestructureerd diepte-interview. Deze interviews zijn uitgeschreven en gecodeerd in de vooraf opgestelde (sub) thema's.

3.1 Voetbalaanbod mini-pupillen

3.1.1 Leden

In dit deel wordt het voetbalaanbod voor mini-pupillen in kaart gebracht. Van de respondenten gaf 91,1% (n=1311) aan een voetbalaanbod te hebben voor mini-pupillen en 8,9% (nog) geen voetbalaanbod voor mini-pupillen te hebben. In de enquête werden een drietal vragen gesteld die betrekking hadden op het aantal mini-pupillen en het aantal seizoenen van het aanbod. In figuur 1 is zichtbaar gemaakt wat het aantal mini-pupillen is bij de veldvoetbalverenigingen, verdeeld in aantal seizoenen. Hierin is te zien dat het aantal mini-pupillen per vereniging stijgt als een vereniging al langer een aanbod heeft. Het grootste aantal respondenten (35,8%) geeft aan een aanbod te hebben sinds 5 tot 9 seizoenen.

Figuur 1. Stijging mini-pupillen per seizoen

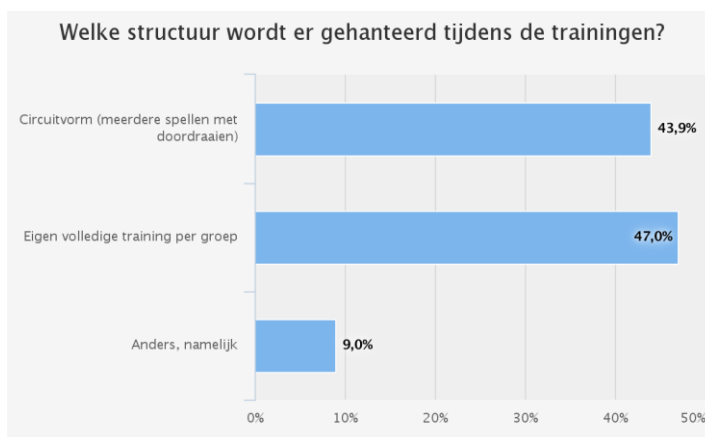
De gemiddelde verdeling in jongens en meiden is bij de verenigingen als volgt; 83,9% (n=1194) van de mini-pupillen is jongen en 16,1% is meisje. Op de vraag of de mini-pupillen naast verenigingslid ook KNVB-lid zijn werd aangegeven dat 63,1% (n=1194) ook lid is van de KNVB. 25,2% gaf aan dat de mini-pupillen alleen verenigingslid is. De optie 'anders, namelijk' werd beantwoord met onderscheid in leeftijd: de 4- en/of 5-jarige mini-pupillen hoeven geen KNVB-lid te worden.

3.1.2 Trainingen

De vragen die betrekking hadden op het trainingsaanbod voor mini-pupillen worden hier toegelicht. Allereerst werd er gevraagd hoe de mini-pupillen worden ingedeeld voor de trainingen (n=1184). Bij 40,5% van de verenigingen worden ze niet specifiek ingedeeld. 28,2% geeft aan alleen naar leeftijd te kijken tegenover 2,1% van de verenigingen die alleen naar kwaliteit kijkt. Voetbalverenigingen kijken ook naar beide aspecten (leeftijd en kwaliteit). Dit wordt door 24,5% gedaan. Op de optie 'anders, namelijk' werd er geantwoord dat er ook gekeken wordt naar het sociale aspect met betrekking tot vriendjes of vriendinnetjes. Bij de trainingen van de mini-pupillen zijn (n=1184) 62,8% de ouders verantwoordelijk voor de trainingen, 37,5% van de voetbalverenigingen zet haar seniorenleden in en 31,1% de juniorenleden. Bij 25,9% van de verenigingen worden stagiaires aangenomen. De grootouders worden bij 4,3% van de verenigingen ingezet.

De frequentie van de trainingen ligt bij alle mini-pupillen voornamelijk op één keer per week (79,3%) op de woensdag (50,3%). Wanneer er tweemaal per week (14,4%) wordt getraind zijn de woensdagen (11,6%) en zaterdagen (7,7%) populair. Ten slotte werd de structuur van de trainingen in kaart gebracht in figuur 2. 47% van de voetbalverenigingen gaven aan een eigen volledige training te geven en 43,9% van de verenigingen geven een circuitvorm. De overige 9% maakt hier een combinatievorm van of wisselt het af met partijvormen.

Figuur 2. Structuur trainingen

3.1.3 Informatiebijeenkomsten

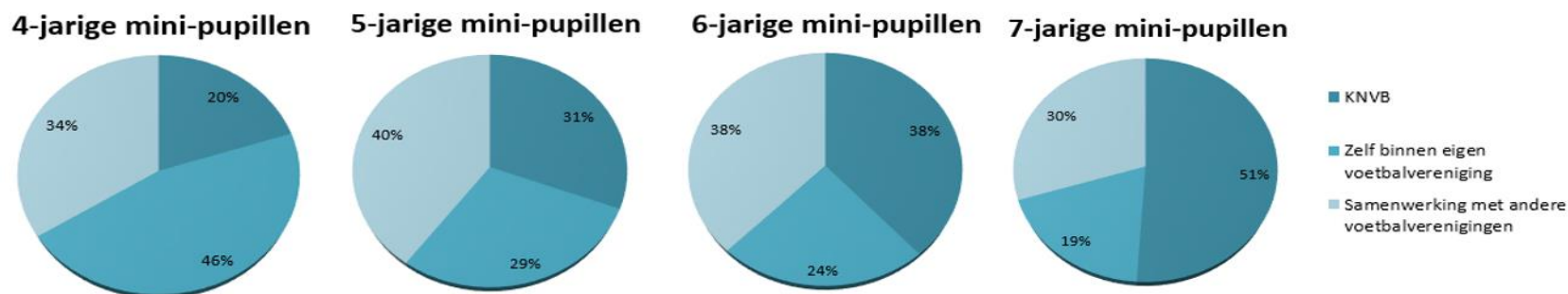
Het onderwerp bijeenkomsten kwam ook aan de orde in de vragenlijst. Op de vraag of er (informatie)bijeenkomsten binnen de voetbalverenigingen voor het jeugdkader (pupillen en junioren) zijn, gaf (n=1194) 61,7% van de verenigingen aan dat er bijeenkomsten zijn voor het gehele jeugdkader. Een percentage van 9,4% heeft informatiebijeenkomsten die specifiek zijn voor het pupillenkader en 4,6% heeft specifieke mini-pupillen bijeenkomsten. De overige 24,3% van de verenigingen organiseert geen bijeenkomsten voor het jeugdkader waaraan trainers van de mini-pupillen kunnen deelnemen. De frequentie van de (informatie)bijeenkomsten voor het jeugdkader ligt bij (n=904) 46,9% van de verenigingen op één keer per half jaar. 37,5% van de verenigingen heeft één keer per kwartaal bijeenkomsten. Een percentage van 9,2% organiseert bijeenkomsten één keer per jaar en 6,4% van de verenigingen gaf aan één keer per maand de bijeenkomsten voor het jeugdkader te organiseren.

3.1.4 Wedstrijden

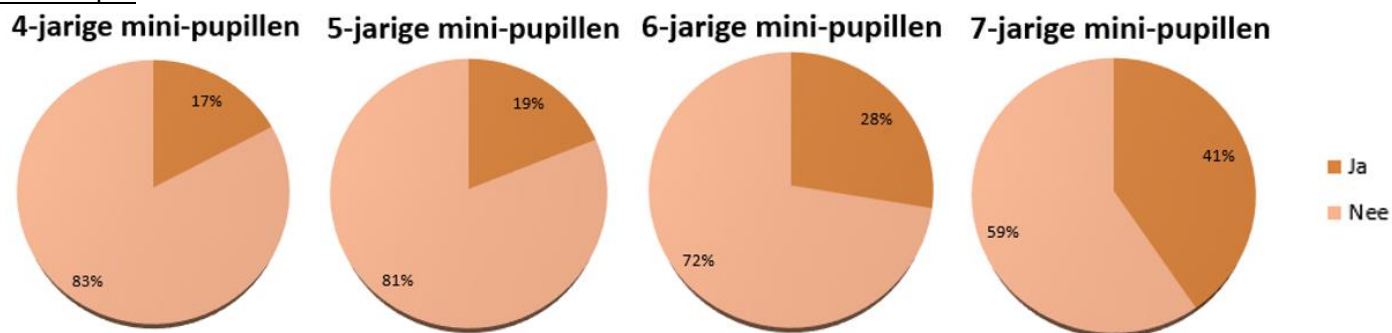
Om het aanbod van wedstrijden in kaart te brengen werd er allereerst gevraagd welke leeftijdscategorieën deelnemen aan wedstrijden bij de voetbalvereniging. Bij (n=1194) 9,4% van de verenigingen worden er geen wedstrijdvormen gespeeld. 26,1% van de verenigingen laat 4-jarige mini-pupillen wedstrijden spelen. De 5-jarige spelen bij 73,3% van de verenigingen wedstrijden. Bij de 6-jarige staat dit percentage op 76% en bij 38,6% van de verenigingen spelen de 7-jarige mini-pupillen wedstrijden. Vervolgens zijn er per leeftijdscategorie verschillende vragen gesteld om inzicht te krijgen in het wedstrijdaanbod. In onderstaand overzicht van cirkeldiagrammen is te zien hoe en wat de verenigingen organiseren per leeftijdscategorie. Hierin zijn de gegevens van de verenigingen die voor de leeftijdscategorieën geen voetbalaanbod organiseren of waarbij een onderdeel niet van toepassing is, weggelaten.

Wedstrijdorganisatie

Figuur 3. Wedstrijdorganisatie

Inzet keeper

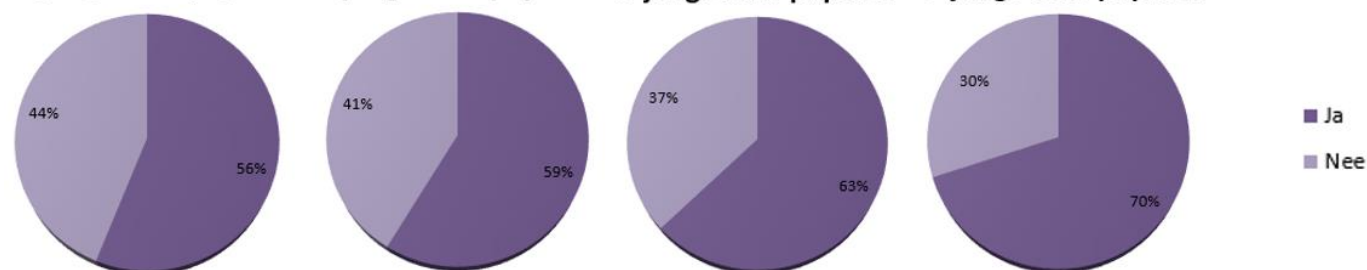
Figuur 4. Inzet Keeper

| 02-05-2016

Inzet scheidsrechter

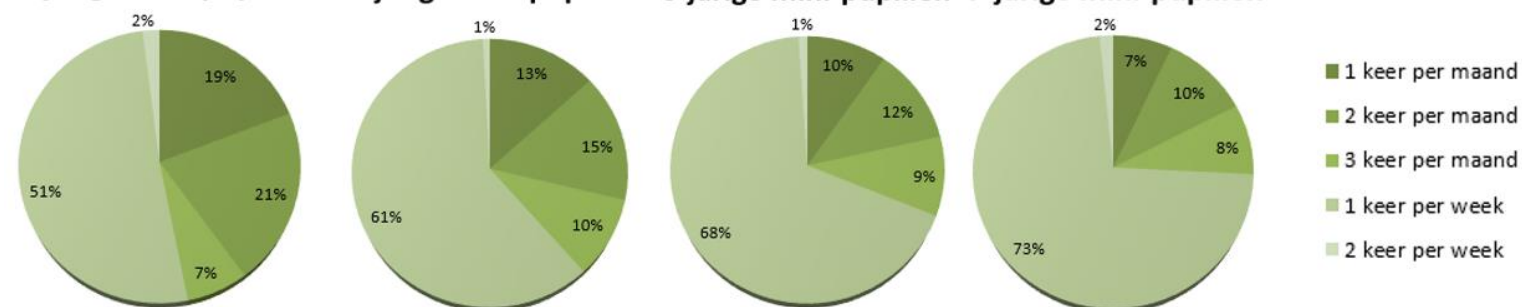
4-jarige mini-pupillen **5-jarige mini-pupillen** **6-jarige mini-pupillen** **7-jarige mini-pupillen**

Figuur 5. Inzet Scheidsrechter

Wedstrijdfrequentie

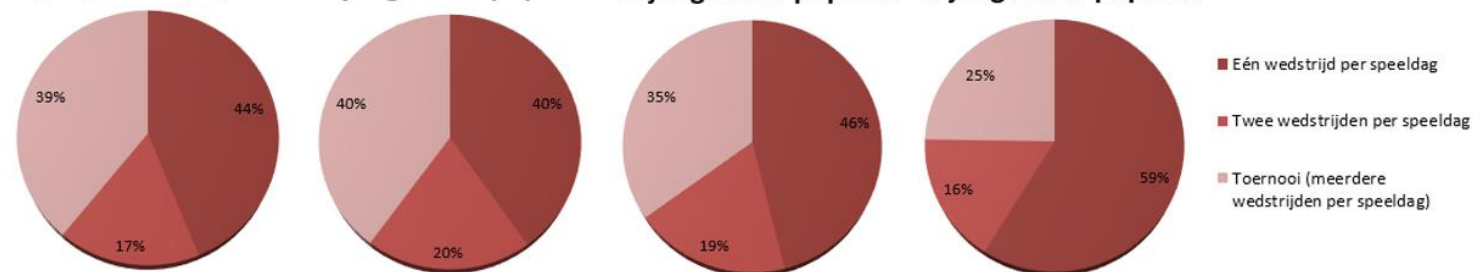
4-jarige mini-pupillen **5-jarige mini-pupillen** **6-jarige mini-pupillen** **7-jarige mini-pupillen**

Figuur 6. Wedstrijdfrequentie

Wedstrijdvorm

4-jarige mini-pupillen **5-jarige mini-pupillen** **6-jarige mini-pupillen** **7-jarige mini-pupillen**

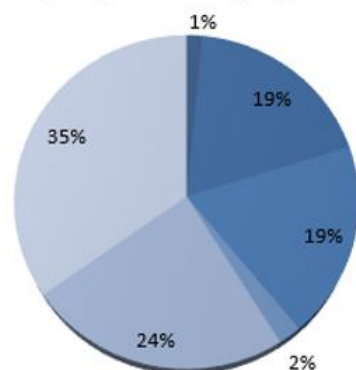
Figuur 7. Wedstrijdvorm

| 02-05-2016

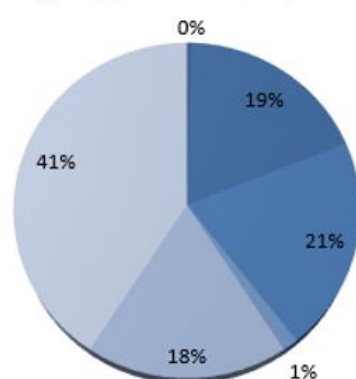

Wedstrijdduur

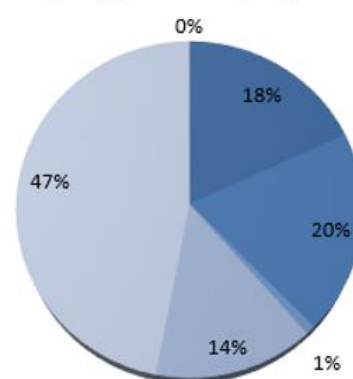
4-jarige mini-pupillen

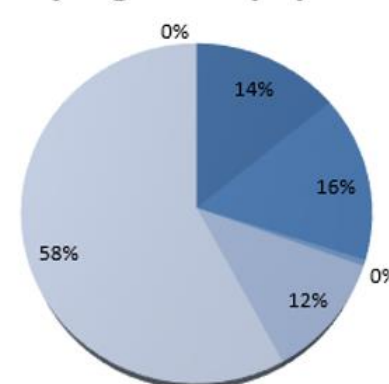
5-jarige mini-pupillen

6-jarige mini-pupillen

7-jarige mini-pupillen

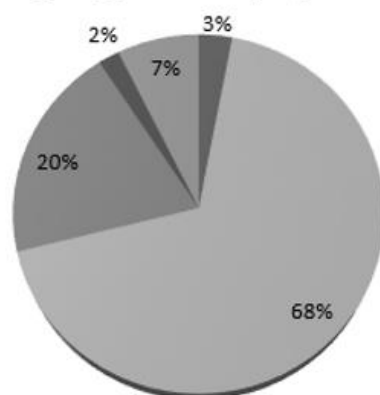

- 1x 5 minuten
- 1x 10 minuten
- 1x 15 minuten
- 2x 5 minuten
- 2x 10 minuten
- 2x 15 minuten

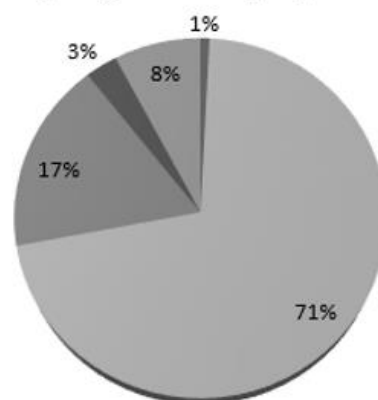
Figuur 8. Wedstrijdduur

Teamsamenstellingen

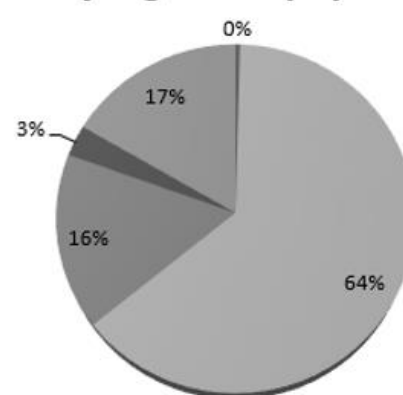
4-jarige mini-pupillen

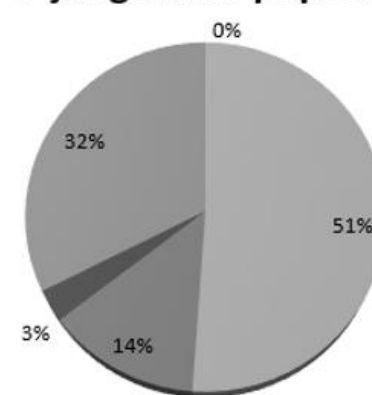
5-jarige mini-pupillen

6-jarige mini-pupillen

7-jarige mini-pupillen

- 2v2
- 4v4
- 5v5
- 6v6
- 7v7

Figuur 9. Teamsamenstellingen

3.2 Welpenvoetbal

In de online vragenlijst werd ook het project Welpenvoetbal van de KNVB en ING behandeld. Onder de voetbalverenigingen die de vragenlijst ingevuld hebben, neemt 20,3% (n=1194) deel of heeft deelgenomen aan het project Welpenvoetbal en 79,7% van de verenigingen niet. De voetbalverenigingen die deelnemen of hebben deelgenomen aan het project zijn voor 66,5% via de KNVB in aanraking gekomen met het project, 12% via de ING. Een percentage van 11,3% is bekend geraakt met het project door leden van eigen vereniging en 2,9% via een andere vereniging. Vervolgens werd de vraag gesteld waarom de verenigingen ervoor gekozen hebben om deel te nemen aan het project Welpenvoetbal. De volgende lijst geeft de meest genoemde argumenten weer:

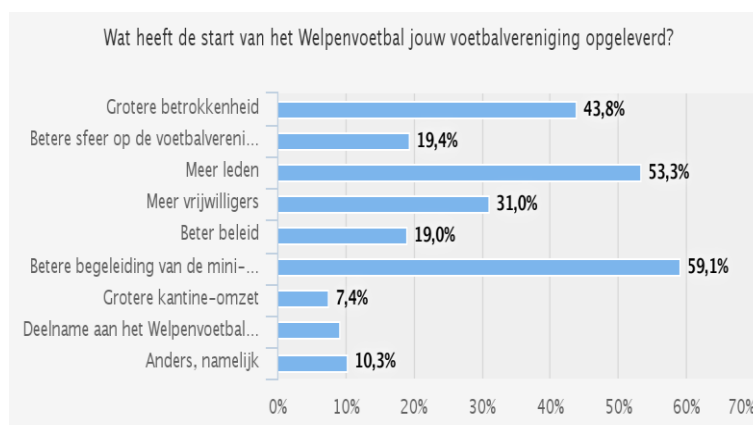
- Ondersteuning in materialen en/of oefenvormen
- Kennisuitwisseling - Expertise
- Kwaliteitsverbetering - Professionalisering

Daarnaast werd er gevraagd wat de opgestelde doelstellingen van de verenigingen zijn ten opzichte van het Welpenvoetbal (89,7% van de respondenten (n=242) geeft aan deze doelstellingen te behalen tegenover 10,3%). Hieronder volgen de genoemde doelstellingen:

- Bekendheid vergroten
- Spelenderwijs leren en bewegen (plezier)
- Optimale doorstroming
- Interne competitie ontwikkelen
- Hogere ouderparticipatie

Om inzicht te krijgen in de resultaten van het project Welpenvoetbal werd de verenigingen (n=242) gevraagd wat de start van het project de voetbalverenigingen opgeleverd heeft, te zien in figuur 10. De meest gekozen aspecten zijn: betere begeleiding van de mini-pupillen (59,1%) en meer leden (53,3%). De optie 'anders, namelijk' werd ingevuld met de volgende aspecten;

- Goede en meer oefenvormen
- Extra stimulans en veel publiciteit
- Verbreding aanbod/ voorsprong naar F-pupillen

Figuur 10. Start Welpenvoetbal

De deelnemende verenigingen werd gevraagd of ze aan konden geven hoe de KNVB het project Welpenvoetbal tot een nog groter succes kan maken. Hieronder volgen de acties die de KNVB volgens de respondenten moet nemen:

- Structurele ondersteuning en herhaling/vervolg traject
- Grotere promotie van het project
- Verbinding maken met scholen
- Ontwikkelen van meer oefenstof
- Stimuleren van regiocompetitie

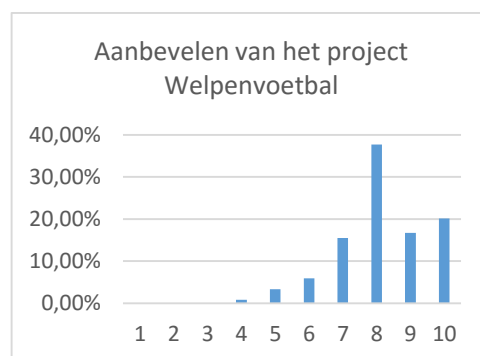
Ten slotte werden er door de verenigingen die deelnemen of deelgenomen hebben aan het project Welpenvoetbal (n=242) een beoordeling gegeven op een aantal aspecten, op alle aspecten werd het cijfer 8 het meest gegeven. In tabel 1 is te zien wat de beoordeling in percentages was per aspect.

Tabel 1. Beoordeling Welpenvoetbal

Aspecten/Cijfer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	n.v.t.
Organisatorische ondersteuning KNVB projectmedewerker	2%	1%	1%	1%	4%	11%	19%	29%	9%	4%	19%
Inhoudelijke ondersteuning KNVB projectmedewerker	2%	1%	1%	1%	5%	10%	20%	26%	10%	4%	20%
Boek en DVD "Allemaal Uitblinkers"	1%	0%	0%	2%	3%	3%	18%	33%	14%	6%	19%
Het informatiepakket verenigingscoördinator	2%	0%	0%	2%	3%	5%	19%	29%	6%	2%	32%
Gemaakt aanmelden project Welpenvoetbal	1%	1%	0%	0%	5%	7%	24%	28%	11%	3%	20%
Toegevoegde waarde project Welpenvoetbal	1%	0%	1%	0%	3%	5%	22%	33%	16%	5%	14%
Project Welpenvoetbal in het algemeen	1%	0%	0%	2%	5%	5%	21%	34%	18%	5%	13%

De resultaten van de vraag in welke mate (schaal van 1 tot 10) de vereniging het project Welpenvoetbal zou aanbevelen bij een andere voetbalvereniging is in figuur 11 te zien. De verenigingen die (nog) niet deelnemen of deelgenomen hebben aan het project Welpenvoetbal hebben ook een aantal vragen gekregen over het project. De meest genoemde redenen waarom verenigingen (nog) niet deelnemen of deelgenomen hebben aan het project zijn:

- Tevredenheid over eigen organisatie (geen meerwaarde)
- Onbekendheid van het project
- Denken dat het te commercieel is (ING)

Figuur 11. Aanbeveling Welpenvoetbal

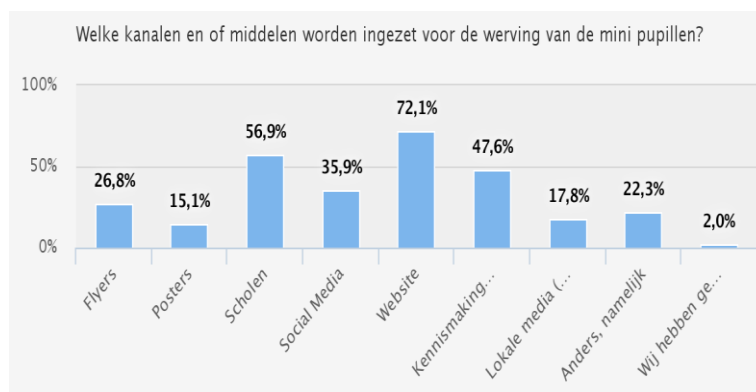
3.3 Werving en behoud

Binnen het thema werving en behoud worden zowel de resultaten van de online vragenlijst als de resultaten van de interviews beschreven. Hier worden twee doelgroepen behandeld om de derde en vierde deelvraag te kunnen beantwoorden: leden (mini-pupillen) en vrijwilligers (begeleiders/ouders van de mini-pupillen).

3.3.1 Leden

De respondenten uit de omgeving Eindhoven en Amsterdam geven aan dat ze bekend zijn de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de vergrijzing. Echter blijken de grotere steden nog niet echt te verouderen. *“Voor de komende jaren ziet dat er nog wel positief uit.”*, aldus een mini-pupillencoördinator. De verenigingen die verder van de stad af liggen noemen de opkomst van het meidenvoetbal een belangrijke factor in de groei van leden. Echter merken de verenigingen in de kop van Noord-Holland de grootse afname van de mini-pupillen. Supermarkten en scholen sluiten en mensen trekken naar grotere dorpen toe. Een gevolg is dat er grote gaten tussen verschillende categorieën zitten, aldus de verenigingen uit de kop van Noord-Holland.

Binnen werving en behoud werden de verenigingen (n=1194) in de online vragenlijst ten eerste gevraagd welke kanalen en middelen ingezet worden voor de werving van mini-pupillen zoals te zien in figuur 12. 72,1% zet hiervoor haar website in, 56,9% maakt gebruik van scholen uit de omgeving, 47,6% gebruikt kennismakingactiviteiten voor de werving en 35,9% zet Social Media in. De optie ‘anders, namelijk’ werd ingevuld met onderstaande meest genoemde antwoorden;

Figuur 12. Werving mini-pupillen

- Proefperiode of proeftrainingen
- Clinic, toernooi of open dag
- Directe benadering (mond-tot-mond), vriendjes en/of vriendinnetjes en broertjes en/of zusjes

In de interviews kwamen de middelen mond-tot-mond en het persoonlijke contact veel ter sprake voor de werving van mini-pupillen. De verenigingen waar er eerder een terugname in ledenaantallen besproken werd geven aan niet tot nauwelijks iets met werving te doen. *“Alles wat hier woont en op school zit [...] die voetballen al”* en *“Het loopt gewoon automatisch binnen”* aldus verenigingen uit de kop van Noord Holland. De verenigingen die tegen of in de grote steden Eindhoven en Amsterdam liggen hebben te kampen met facilitaire problemen als het gaat om ledengroei waardoor er wachtlijsten ontstaan. De verenigingen uit omgeving Eindhoven zien een grote meerwaarde in samenwerkingen met scholen en kennismakingsactiviteiten als clinics of toernooien als het gaat om de werving van mini-pupillen. Daarnaast vindt er een toename in het aantal leden plaats door de inzet van proefperiodes en het vragen naar vriendjes en vriendinnetjes, *“Kinderen mogen ook sowieso vier keer gratis meetrainen. Daarnaast mogen kinderen als afsluiting twee keer vriendjes of vriendinnetjes meenemen”*. Aldus een mini-pupillencoördinator uit omgeving Eindhoven.

Het behoud werd ook bij de vragenlijst en de interviews besproken. In onderstaande opsommingen is te zien wat verenigingen die de online vragenlijst hebben ingevuld (n=1194), het meest genoemd hebben op de vraag wat voetbalverenigingen doen om de mini-pupillen te behouden:

- Plezier voorop/ spelenderwijs leren (Veilig Sport Klimaat)
- Nevenactiviteiten (winter-zomer)
- Oudercontact (belang van eerste contact)

Bij het behoud van leden komt een deel waarde creatie en werktevredenheid kijken. *“Het draait niet alleen om het voetbaltechnische, maar ook om het pedagogische. De betrokkenheid zorgt voor blijde gezichten”* en *“We zetten echt in op plezier [...] zodat ook vriendjes en vriendinnetjes naar de club komen”* aldus twee ervaren mini-pupillen coördinatoren. Er worden een aantal keer per jaar activiteiten rondom het voetbal georganiseerd. *“Het zijn hele mooie uithangborden naar de leden [...] daardoor behoud je mensen absoluut, dat weet ik zeker.”* Echter staat er rondom de nevenactiviteiten geen beleid uitgeschreven bij alle voetbalverenigingen. Wel wordt er aangegeven dat er meer uit te halen valt.

Daarnaast vormt ook de manier van doorstroming een factor in het behoud van leden en de begeleiders. De verenigingen (n=1194) uit de vragenlijst (46,5%) zorgen dat er één of meerdere ouders/begeleiders van de mini-pupillen mee stromen naar de F-pupillen. Daarnaast verzorgen 37,4% van de respondenten gesprekken met de ouders/verzorgers en 38,7% zorgen dat er een gezamenlijke indeling is. 26% van de verenigingen zegt hier niet specifiek mee bezig te zijn. Op de optie ‘anders namelijk’ werden onderstaande antwoorden gegeven:

- Combinatievorm van bovenstaande antwoorden
- Afhankelijk van advies trainers/begeleiders en/of coördinatoren
- Proeftraining bij F-pupillen
- Rekening houden met sociaal aspect (vriendjes en/of vriendinnetjes)

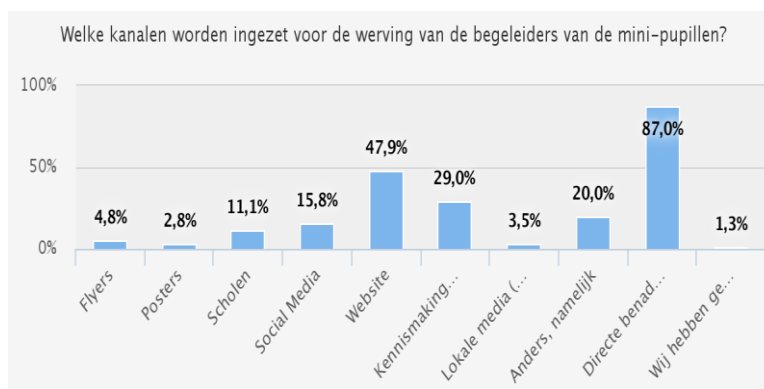
Alle verenigingen van de interviews geven aan bewust bezig te zijn met de doorstroming met als reden *“Dat moet ook, anders krijg je veel onvrede.”* Aldus een mini-pupillencoördinator uit omgeving Eindhoven. Open kaart en helderheid vooraf richting de ouders helpt bij het behoud. *“De laatste twee trainingen zijn met het nieuwe team [...] de ouders hebben daar echt behoefte aan, zeker bij de mini-pupillen.”* Aldus een mini-pupillencoördinator uit omgeving Eindhoven. Daarnaast spelen vriendschap verzoeken een belangrijke rol in de doorstroming. Echter worden bovengenoemde factoren binnen doorstroming niet overal toegepast.

3.3.2 Vrijwilligers

Wat betreft de ontwikkeling van de vrijwilligers is de toestroom hoger in de kop van Noord-Holland *“Hier is het ons-kent-ons.”* De verenigingen uit de grotere steden blijven dit het moeilijkste vinden wat er is. *“Verschillende ouders zien de voetbalvereniging als een bedrijf”* aldus mini-pupillen coördinator uit omgeving Eindhoven. Alhoewel de respondenten een uitgesproken mening hebben over de ontwikkelingen van de vrijwilligers, wordt er door de meerderheid niets verteld over verenigingsbeleid. Twee ervaren coördinatoren vertellen dat een belangrijk aspect in het vrijwilligersbeleid de randvoorwaarden zijn. *“We kunnen heel doelgericht aangeven [...] wat de werkzaamheden zijn.”*

Voor de werving van vrijwilligers wordt een directe benadering van ouders het meest gekozen (87%) zoals te zien in figuur 13. De optie ‘anders, namelijk’ werd ingevuld met onderstaande kanalen en/of middelen;

- Vaste begeleiders/trainers
- (Oud)leden benaderen
- ROC / MBO studenten benaderen of maatschappelijke stage

Figuur 13. Werving vrijwilligers

Daarnaast kwamen in de online vragenlijst de onderwerpen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie aan bod. Onder de respondenten gaf 53,3% aan de ouders/verzorgers van nieuwe mini-pupillen aandacht te geven door een persoonlijk welkom van de coördinator. 35,4% organiseert een bijeenkomst met alle nieuwe ouders. Bij 23,8%

vindt er niets specifiek plaats en 23,2% zorgt voor een individuele kennismaking. Op de optie 'anders, namelijk' (9,9%) werden de volgende kanalen/middelen het meest ingevuld:

- Kick-off dag / Intakegesprek
- Informatiebrief over mini-pupillen
- Coördinator aanwezig op training
- Contact per mail en/of groepsapp
- Koffiemomentjes

Wat betreft de werving van vrijwilligers van mini-pupillen komt het veelal aan op ouderparticipatie. Bij alle voetbalverenigingen (n=8) geldt een hoge betrokkenheid van de ouders. Bij de participatie komt het aan op directe benadering. Een belangrijke spil bij de grotere verenigingen zijn de stagiaires en samenwerkingen met BVO's wat resulteert in bekendheid en een positief imago volgens de mini-pupillen coördinatoren. Een vrijwilligersbeleid werd slechts door één mini-pupillencoördinator uit de omgeving Eindhoven benoemd: *"Ik denk dat veel clubs vragen om extra handen, het vrijwilligersbeleid is daarin erg belangrijk. Ik denk dat de KNVB hun expertise daarin moet delen"*.

In de online vragenlijst werd ook het behoud van vrijwilligers naar voren gehaald, in onderstaande opsomming zijn de meest genoemde aspecten weergegeven die bijdragen aan het behoud van vrijwilligers:

- Nevenactiviteiten/ Cursussen
- Persoonlijke en regelmatige aandacht (betrokkenheid)
- Randvoorwaarden schetsen

De diepte-interviews bevestigden de resultaten uit de online vragenlijst. Daarnaast vormen waardering en bijeenkomsten ook belangrijke factoren in het behoud. Bij de meeste grote verenigingen (omgeving Amsterdam en Eindhoven) worden er specifieke kaders en ouderbijeenkomsten georganiseerd. De ervaringen hierop zijn wisselvallig. De opkomst is niet altijd even hoog, maar daartegenover staat dat de ouders wel behoefte hebben aan die betrokkenheid.

4. Discussie

4.1 Verklaring en vergelijking van de resultaten met de literatuurstudie

Opvallende zaken tussen de literatuur en de resultaten worden hier toegelicht, de structuur is opnieuw verdeeld in de thema's 'Voetbalaanbod mini-pupillen', 'Welpenvoetbal' en 'Werving en behoud'.

4.1.1 Voetbalaanbod mini-pupillen

Zoals in de literatuurstudie is aangehaald, is er weinig diepgaande informatie beschikbaar over het huidige mini-pupillen voetbalaanbod in Nederland. Handleidingen die door de KNVB (2015) opgesteld zijn bieden verenigingen een basis. Hierdoor kunnen verenigingen eigen handleidingen maken voor de mini-pupillen, maar eenheid is er hierdoor niet. De afdeling Voetbalontwikkeling is sinds 2015 bezig met het zoeken naar de ideale wedstrijdvormen voor pupillen, nu de uitkomsten bekend zijn gaat de implementatie fase beginnen. In het buitenland is dit al in 2012 van start gegaan, hierin is het grote belang van kleine velende en kleine aantallen naar voren gekomen zodat het kinderen veel balcontact oplevert. Doordat de nadruk ligt op plezier (KNVB, 2015) wordt niets structureel geregistreerd. Daarnaast is te zien dat het minipupillenvoetbal echt nog in opkomst is. Dit wordt bevestigd door de resultaten uit de vragenlijst. Slechts 7% van de verenigingen biedt meer dan 20 seizoenen voetbal aan. De meeste verenigingen (35,8%) bieden nu 5 tot 9 seizoenen voetbal aan voor mini-pupillen. Toch zijn de mini-pupillen bij 63,1% van de verenigingen (n=1194) wel lid van de KNVB. In de resultaten kwamen qua trainingsaanbod en wedstrijsaanbod geen grote verschillen naar boven per leeftijdscategorie in tegenstelling tot het aanbod tussen de verschillende leeftijdscategorieën. Tussen de 4-, 5-, 6- en 7-jarige mini-pupillen heersen grote verschillen. Dit maakt mogelijk duidelijk dat er een andere aanpak nodig is en dat er wellicht andere richtlijnen per categorie nodig zijn. Door Siebelink (2012) worden een groot aantal oefenvormen beschreven waarin de circuitvorm training een belangrijke rol speelt. Daarnaast bevestigt de Voetbalfederatie van België (2014) het belang van een circuitvorm door een korte concentratieboog van de leeftijdscategorie. Echter geeft 47% van de respondenten aan een eigen volledige training per groep te geven tegenover 43,9% die de voorkeur geeft aan de circuitvorm. Dit is een opvallend resultaat. Wellicht is de meerwaarde van de circuitvorm niet duidelijk bij de verenigingen wat een gevolg kan zijn van de beperkte informatie die beschikbaar wordt gesteld over het minipupillenvoetbal in Nederland.

Volgens de American Academy of Pediatrics (2001) biedt de gestructureerde sport (voetbal) meer oog voor veiligheid van de kinderen. Volgens NISB zijn de kinderen ook regelmatig op zoek naar die geborgenheid en veiligheid wat tevens bijdraagt aan de cognitieve ontwikkeling. Echter blijkt uit de vragenlijst dat er toch bij 37,5% senioren en bij 31,1% junioren van de voetbalvereniging verantwoordelijk zijn. Van de respondenten (n=1184) zijn bij 62,8% de ouders verantwoordelijk. De handleidingen die door de KNVB opgesteld zijn voor de teamsamenstellingen (4 tegen 4) worden wel opgevolgd bij de verenigingen. Dit blijkt uit de vragenlijst. Bij alle leeftijdscategorieën wordt voornamelijk in de eerdergenoemde samenstelling gespeeld. Overigens gaat hier ook duidelijk de voorkeur naar uit. Echter is er uit de onderzoeken van de afdeling Voetbalontwikkeling (2016) gebleken dat de wedsstrijdvormen 2 tegen 2 effectiever is voor de leeftijdscategorie O.6. Daarnaast is de maximale speeltijd nog een discussiepunt, de Belgische voetbalfederatie (VFV, 2014) geeft aan dat de leertijd 5 minuten is. Daartegenover zegt Siebelink dat de spanningsboog op maximaal 10 minuten ligt (Siebelink, 2012). Uit de vragenlijst is gebleken dat de verenigingen voor zowel de 4-, 5-, 6- en 7-jarigen voornamelijk een speeltijd hanteren van 2x15 minuten. De verschillen tussen de voetbalverenigingen in indeling en speeltijd zorgt mogelijk voor een kloof tijdens regio competities, waardoor wellicht in de open antwoord mogelijkheden structuur en regio competities onder de KNVB-vlag (regelgeving) aangehaald werden. De verenigingen die tot op heden geen voetbal aanbod voor mini-pupillen hebben geven als voornaamste reden aan geen of onvoldoende kinderen in die leeftijdscategorie te hebben. Hierdoor valt er voor die verenigingen mogelijk eerst een grote winst te behalen op het gebied van werving wat later ter discussie gesteld zal worden.

4.1.2 Welpenvoetbal

In de probleemstelling is de tevredenheid van het project Welpenvoetbal naar voren gehaald. De KNVB wilt graag inzicht krijgen en zo nodig achterhalen hoe het project tot het een groter succes gebracht kan worden. Volgens de KNVB heeft het project geleid tot een vergroting van de maatschappelijke rol en zichtbaarheid in de wijk bij iedere individuele voetbalvereniging (KNVB, 2015). Deze twee aspecten sluiten aan bij de doelstellingen die verenigingen opstellen. Daarnaast is ook uit de vragenlijst gebleken dat het project Welpenvoetbal tevens een betere begeleiding van de mini-pupillen (59,1%) en meer leden (53,3%) op heeft geleverd onder de respondenten (n=242). Het project heeft een hoge tevredenheid en scoort op verschillende aspecten gemiddeld een 8. De doelstellingen die de KNVB heeft opgesteld na de evaluatie over de eerste periode van het project zijn bijna behaald op basis van dit onderzoek. De verenigingen waarderen de KNVB-ondersteuning gemiddeld met een 8 en op een schaal van wederom 8 bevelen de verenigingen het project aan bij andere verenigingen. De verbetering van het project ligt met name op meer promotie, verbinding met scholen en een structurele ondersteuning (evaluaties en herhalingen). Tevens gaven de deelnemende verenigingen aan behoefte te hebben aan Twin-games en actiever inspelen op de beleavingswereld van het kind. De verenigingen die niet deelnemen of hebben deelgenomen aan het project geven aan voldoende kennis in huis te hebben of het project niet te kennen. Daartegenover staat dat de verenigingen die wel deelnemen voor 66,5% via de KNVB in contact gekomen zijn met het project.

4.1.3 Werving en behoud

Maatschappelijke ontwikkeling

In het literaire onderzoek is de maatschappelijke ontwikkeling onderzocht waarbij de belangrijkste verschillen tussen het landelijke en stedelijke gebied benadrukt zijn in combinatie met de vergrijzing. Volgens Steenbekkers (2006) en Uytterlinde, van Aum en Sprinkhuijzen (2009) stekken senioren en gepensioneerd relatief meer naar het platteland dan jongvolwassenen die het stedelijk gebied opzoeken voor werk en studie. Jonge gezinnen trekken wel weer terug naar het landelijk gebied voor de rustige omgeving voor de kinderen. Veel kinderen hebben een positief effect op het ledenaantal bij voetbalverenigingen, maar het lage aantal jongvolwassenen in het landelijk gebied zorgt voor een slechte doorstroming in de leeftijdsgroepen. De diepte-interviews bevestigen dit deels. De grotere steden blijken nog niet te verouderen, waardoor de toekomst er positief uit blijft zien. In de dorpen rondom de grote steden geldt hetzelfde. Echter zorgt het af en toe voor gaten in de doorstroming in leeftijdsgroepen. De toestroom in de platteland gebieden is erg laag. Hier is een grote afname van de (mini)pupillen merkbaar in tegenstelling tot de toestroom van vrijwilligers. Deze is juist groot in de landelijke gebieden ten opzichte van de stedelijke gebieden.

Leden (mini-pupillen)

Volgens de vijf pijlers om jouw club effectief in de markt te zetten (2015) is het belangrijk om in te spelen op de behoefte van bestaande en potentiële leden door waarde te (blijven) creëren. Daarvoor worden diverse middelen en kanalen gehanteerd, waarvan de website (online communicatiemiddel), scholen (Persoonlijke verkoop of evenement) en een kennismakingactiviteit (evenementen) de meeste gebruikte middelen en/of kanalen zijn volgens de respondenten van de vragenlijst en de interviews. Tevens vormen persoonlijk contact en nevenactiviteiten belangrijke factoren in het behoud van leden. Dit wordt bevestigd in de vragenlijst met als grootste factor het plezier. Wanneer er echter wordt gevraagd naar wat er dan gedaan wordt aan evenementen op scholen en bij persoonlijk contact blijft het bij eenzijdige antwoorden zoals clinics, flyers op scholen en het op ouders afstappen. Dit is dus niet uniek terwijl dat wel een aspect is om de keuze te maken voor een vereniging volgens het handboek voor sportverenigingen (2015). Ook de doorstroom heeft een grote rol in het mini-pupillen voetbal. Als ze eenmaal de overstap hebben gemaakt heb je ze binnen blijkt uit de diepte-interviews. Van de respondenten uit de vragenlijst zorgt 46,5% dat er één of meerdere ouders/begeleiders van de mini-pupillen mee gaan naar de F-pupillen wat wederom zorgt voor de bijdrage aan de geborgenheid en veiligheid van het kind (Westen, 2012). Echter blijkt hier toch ook vaak (26% van de verenigingen) niet specifiek naar gekeken te worden. Dat ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie een grote rol speelt is niet nieuw, zo ook bij de vrijwilligers.

Vrijwilligers (van mini-pupillen)

Vrijwilligers zijn een belangrijke voorwaarde voor het functioneren van de voetbalvereniging. Het basisboek vrijwilligersmanagement geeft aan dat een beleid belangrijk is en structuur biedt. Bij het opstellen van het beleid worden de vijf B's gehanteerd als handvat. Het afstemmen van vraag en aanbod vormt de eerste stap, randvoorwaarden schetsen voor zowel de vereniging als de vrijwilliger. Uit de interviews komt het belangrijke aspect, het scheppen van randvoorwaarden, naar voren. Het benutten van de individuele kwaliteiten versterkt de organisatie. Dit sluit aan bij de literatuur van Gast, Hetem & Wilbrink (2012). De respondenten op de vragenlijst gaven een directe benadering (87%) als grootste kanaal/middel op voor de werving van vrijwilligers voor de mini-pupillen. Het waarderen vormt een grote factor in het behoud en de beloning. Volgens de online vragenlijst en de interviews zijn de nevenactiviteiten en het persoonlijke contact (betrokkenheid) de pijlers als het gaat om waardering en het behoud van de vrijwilligers.

4.2 Sterke en zwakke punten van het onderzoek

4.2.1 Vragenlijst

Van 10 februari 2016 tot 12 maart 2016 hebben de (mini)pupillencoördinatoren van alle veldvoetbalverenigingen in Nederland de online vragenlijst in kunnen vullen. Om een zo hoog mogelijk aantal respondenten te behalen, zodat de gegevens te generaliseren zijn, zijn er prijzen ter beschikking gesteld door de KNVB in de vorm van een verloting. Hierin is een afweging gemaakt in de kans op snel afgewerkte vragenlijsten/sociaal wenselijke antwoorden en de kans op een verhoogde respons. De KNVB wilde echter een zo hoog mogelijke respons, waardoor besloten is om prijzen te verloten. Door deze verloting werden de respondenten nog wel gevraagd om de vragenlijst serieus in te vullen. Achteraf gezien heeft de verloting positief gewerkt. De hoge respons is representatief voor de gehele populatie en tevens te generaliseren. Tevens hebben ook de berichten op sociale media (Twitter), een artikel op Voetbal.nl en een herinneringsmail een bijdrage gehad. Voordat deze middelen werden ingezet stond het percentage ongeveer op 41%. Uiteindelijk steeg het aantal respondenten naar 63,2%. In deze berichten is de meerwaarde voor de sportbond, maar ook voor de verenigingen, benoemd. Daarnaast stond expliciet vermeld dat de gegevens van verenigingen zowel met als zonder mini-pupillen van groot belang waren voor het onderzoek om een totaalbeeld te krijgen van de actuele situatie in Nederland. De vragenlijst was opgesteld in samenwerking met de KNVB en de afdeling R&I. Tijdens het valideren van de enquête op Fontys Sporthogeschool werd duidelijk dat er nog een aantal antwoordmogelijkheden misten. Daarnaast werden tijdens de verwerking en analyse van de open antwoorden deze ook nog gecategoriseerd. De vele mogelijkheden tot het geven van open antwoorden gaf wel een knelpunt in het verwerken en analyseren van de resultaten. Dit leidde namelijk tot tijdverlies, maar woog wel op tegen de extra inzichten die de respondenten opgaven. Niet alle gegevens zijn gebruikt voor het beschrijven van de resultaten. Alleen de gegevens die aansloten bij de onderwerpen van de literatuur zijn gebruikt. De overige gegevens zijn wel aan de KNVB gerapporteerd, omdat de bond een totaaloverzicht wilde hebben van het huidige aanbod.

4.2.2 Interviews

Het sterkste punt van het onderzoek is dat de vooraf opgestelde responsgroep van de interviews ook daadwerkelijk bevraagd is. Hierbij ging het om verenigingen op basis van wel of geen mini-pupillen, wel of geen Welpenvoetbal en stedelijk of landelijk gebied. Dit houdt in dat er acht verenigingen benaderd zijn voor de interviews. Tijdens de interviews zijn er inderdaad (mini)pupillen coördinatoren bevraagd. Deze (mini)pupillen coördinatoren vullden vaak nog een andere functie binnen de verenigingen (voorzitterschap of trainer/leider). Hierdoor bestaat de kans dat de geïnterviewden andere belangen hadden voor de vereniging. Vooraf is gevraagd of ze benaderd konden worden voor een vervolgonderzoek en is uitgelegd wat de geluidsopname inhield en wat de doeleinden waren. Hierop waren geen verrassende reacties. Tijdens het verzamelen van de data is bij alle verenigingen verteld vanuit welke werkplek het initiatief tot het onderzoek kwam en wat hierbij de belangen waren. Mogelijk hebben de belangen van de KNVB geleid tot sociaal wenselijk antwoorden, omdat de resultaten gedeeld zouden worden met de sportbond. Tot slot had de onderzoeker meer ervaring in het voeren van de interviews aan het eind van de reeks in vergelijking met het begin. Dit kan invloed hebben gehad op de resultaten. Door te werken met een topiclijst kwam echter altijd een volledigheid van de data tot stand.

4.3 Vervolgonderzoek

In dit onderzoek is duidelijk geworden wat het voetbalaanbod is voor mini-pupillen in Nederland, hoe de voetbalverenigingen meedraai in het project Welpenvoetbal en wat verenigingen organiseren op het gebied van werving en behoud voor zowel de mini-pupillen als de vrijwilligers van de mini-pupillen. Deze gegevens zijn door een (mini)pupillencoördinator verzameld. Echter spelen ouders/verzorgers een hele sterke en grote rol bij de mini-pupillen en de verenigingen. Een interessant opvolgend onderzoek kan worden uitgevoerd door middel van een case study. Deze case study kan gaan over de wensen en behoeften van de mini-pupillen, ouders/verzorgers en trainers/begeleiders. Op deze manier kan de KNVB inzicht krijgen in wat er speelt binnen deze groepen en hoe het aanbod geoptimaliseerd kan worden. Hierdoor kan de ondersteuning uiteindelijk nog beter georganiseerd worden vanuit de KNVB en de voetbalverenigingen. Hiernaast zou een ander vervolgonderzoek

kunnen gaan over het ideale vrijwilligersbeleid door op zoek te gaan naar vrijwilligers en/of potentiële vrijwilligers. Diepte-interviews kunnen de waarden en drijfveren naar boven halen van de vrijwilligers, zodat de sportverenigingen, maar ook de sportbonden, kunnen inspelen op die motieven. Beide vervolgonderzoeken kunnen door een HBO- of master student worden uitgevoerd. Het laatstgenoemde onderzoek hoeft niet direct in dezelfde sportsector uitgevoerd te worden. Juist door het houden van meerdere onderzoeken in verschillende sportsectoren kunnen waarden duidelijker in beeld worden gebracht.

5. Conclusie

De vraagstelling van dit onderzoek was: *“Wat bieden voetbalverenigingen op dit moment aan voor mini-pupillen en ouders/verzorgers en wat zijn hierin de succesfactoren en knelpunten?”*

De hoofdvraag zal aan de hand van de vier deelvragen worden beantwoord.

Voetbalaanbod mini-pupillen

Het voetbalaanbod in Nederland voor mini-pupillen is groots en nog steeds groeiende. De KNVB heeft handleidingen opgesteld en stimuleert regiocompetities, echter is er geen eenheid tussen de voetbalverenigingen zichtbaar. De meeste voetbalverenigingen in Nederland zijn nog niet lang actief op het gebied van mini-pupillen. Daarnaast heeft de KNVB onlangs het onderzoek naar optimale wedstrijdvormen voor pupillen afgerond wat grote invloed gaat hebben op het heel voetballandschap in het amateurvoetbal van Nederland. Het trainingsaanbod qua inhoud is gelijk verdeeld evenals de wedstrijdvormen per leeftijdscategorie. Tussen de verschillende categorieën zijn wel verschillen te zien als het gaat om het spelen van wedstrijden. Daarnaast is de manier waarop de indeling van de mini-pupillen plaatsvindt verschillend tussen de voetbalverenigingen. Hier wordt niet concreet gekeken naar de leeftijd of de kwaliteit van het kind. Doordat de concrete richtlijnen of handleidingen niet worden aangeboden aan alle voetbalverenigingen, of er te veel verschillende beschikbaar zijn, ontstaan mogelijk deze verschillen. Dit kan mede leiden tot gaten in denk- en speelwijze bij regionale competities.

Welpenvoetbal tevredenheid

De tevredenheid over het project Welpenvoetbal is kort te bevangen in een gemiddeld cijfer van 8. Verenigingen nemen deel of hebben deelgenomen aan het project Welpenvoetbal om ondersteuning te ontvangen, kennis uit te wisselen en te zorgen voor kwaliteitsverbetering. De doelstellingen die de voetbalverenigingen koppelen aan het project Welpenvoetbal zijn onder andere vergroten van de bekendheid, zorgen voor optimale doorstroming en kinderen spelenderwijs kennis kunnen laten maken met de sport voetbal. Bijna alle verenigingen behalen deze doelstellingen en krijgen tevens meer leden, daarnaast versterkt de begeleiding en de betrokkenheid. Het project mag daarom al van een succes spreken. Meer promotie, verbinding met scholen en een structurelere ondersteuning (evaluatie en herhaling) zijn zaken die kunnen bijdragen in een versterking van het project. Daarnaast is de duidelijkheid van de meerwaarde bepalend voor de keuze voor deelname aan het project. Door deze zaken te verbeteren en tevens de meerwaarde helder te communiceren zal de tevredenheid van het project blijven stijgen.

Werving en behoud mini-pupillen

De voetbalverenigingen kunnen duidelijk toelichten wat de middelen en kanalen zijn om ledenwerving tot stand te brengen. Daarnaast worden er activiteiten georganiseerd die bijdragen aan het behoud en de tevredenheid. Het unieke aspect is ver te zoeken. Doordat het bij eenzijdige acties blijft kunnen potentiële leden kiezen voor andere voetbal- of sportverenigingen. Dat terwijl er met name bij de landelijke verenigingen een (potentieel) tekort is. Ludieke acties kunnen er wellicht voor zorgen dat de leden toestroom zal vergroten. Wat betreft de doorstroom hebben kinderen belang bij de veiligheid en geborgenheid van de ouders. Binnen de jongste leeftijdscategorie kunnen deze aspecten gewaarborgd blijven door ouders en/of vriendjes en vriendinnetjes mee te laten stromen, zodat er een langdurige relatie tussen de verenigingen en de mini-pupillen/ouders ontstaat. Het plezier wordt duidelijk benadrukt door de verenigingen. Echter zijn er meerdere aspecten die kunnen bijdragen aan een duurzame relatie.

Werving en behoud vrijwilligers

Doordat er sterke ontwikkelingen zijn in de samenleving op het gebied van vergrijzing en ontgroening kan er gezegd worden dat verenigingen hieronder leiden. Echter geldt de verandering in de samenleving niet in heel Nederland. Er heersen sterke verschillen tussen het stedelijke en het landelijke gebied. De landelijke verenigingen hoeven weinig activiteiten te organiseren. Hier wordt het als vanzelfsprekend ervaren. De stedelijke gebieden hebben hier meer moeite mee. Wel zijn de verenigingen het over één ding eens: directe persoonlijke benadering werkt het beste voor de werving.

Bij de verenigingsvrijwilligers komt niet alleen de werving (binnenhalen) en het behoud kijken. Hier spelen ook factoren als begeleiding, belonen en beëindigen een rol. Structuur en beleid op het gebied van werving en behoud bij vrijwilligers kan de verenigingen het hoofd boven water houden. Hoofdzakelijk participeren de ouders van de mini-pupillen als vrijwilliger binnen de vereniging terwijl deze groep toch niet altijd wordt betrokken.

Onderzoeksvraag

Tot slot kan de onderzoeksvraag in het kort beantwoord worden met het gegeven dat er in Nederland een groot voetbalaanbod is voor mini-pupillen dat nog volop in ontwikkeling is en waarbij richtlijnen structuur kunnen bieden binnen deze ontwikkeling. Het project Welpenvoetbal draait volop en de tevredenheid is hoog. Door grotere promotie (meerwaarde) kan het voetbalaanbod voor mini-pupillen tot een nog groter succes leiden. Daarnaast zijn er binnen de werving en het behoud van zowel de mini-pupillen als de vrijwilligers een aantal knelpunten als het gaat om het uniek maken van de voetbalvereniging en het beleidsmatig werken.

6. Aanbevelingen

De aanbevelingen die in dit hoofdstuk beschreven worden zijn voortgekomen uit de conclusies uit het voorgaande hoofdstuk. De aanbevelingen moeten er gezamenlijk voor zorgen dat de KNVB de verenigingen nog beter kan voorzien van service en ondersteuning, waardoor beide organisaties versterkt worden.

Voetbalaanbod en werving/behoud mini-pupillen

Op een aantal fronten binnen het voetballandschap voeren verenigingen over het algemeen hetzelfde door, maar om gelijkheid en een goede voorbereiding/doorstroming te realiseren zijn er voorwaarden nodig waarbij plezier ten allen tijden voorop blijft staan. De KNVB biedt ondersteuning aan verenigingen die deelnemen aan het project Welpenvoetbal, waarvan er op dit moment ongeveer 500 deelnemen. Deze verenigingen hebben ook het boek “Allemaal Uitblinkers” ontvangen en mochten gebruik maken van een verenigingspakket (spelvormen en materialen). Het is echter niet voor alle verenigingen mogelijk om aan te melden en voor de KNVB zal het een (te) grote opgave zijn om alle 2074 verenigingen persoonlijke ondersteuning te bieden middels een (herhaal)bezoek aan verenigingen. Toch willen meer verenigingen de stap zetten om te starten met voetbalaanbod voor mini-pupillen en kunnen hier wel de nodige hulp bij gebruiken. Daarom kan het al een winst zijn om documenten beschikbaar te stellen voor alle verenigingen. De resultaten die zijn voortkomen uit het grote onderzoek van de afdeling Voetbalontwikkeling kunnen de richtlijnen voorzien van het sporttechnische aspect (optimale wedstrijdvormen). Daarnaast zullen oefenvormen in combinatie met de belevingswereld van het kind een invulling zijn voor een “Mini-Kit”

Gedurende het hele onderzoek was er een sterke link te zien met de werving en behoud van mini-pupillen en vrijwilligers (ouders). Een duurzame relatie is mogelijk tussen leden/vrijwilligers en de vereniging wanneer de vereniging tijd en energie steekt in werving en behoud. De jongste jeugd komt (vaak) samen met de ouders voor het eerst in contact met het verenigingsleven. Doordat een persoonlijke directe benadering spreekt voor een effectieve en langdurige relatie moet het eerste contactmoment goed aangepakt worden. Dit onderzoek heeft laten zien dat verenigingen hier niet altijd bewust van zijn. Om de “Mini-kit” te versterken kunnen adviezen over wervingsacties en behoud strategieën bijdragen om de leden en vrijwilligers binnen te halen. Tevens kan een vrijwilligersbeleid de verenigingen voorzien van een indicatie over een effectieve en efficiënte aanpak. Dit samen draagt bij aan structuur binnen de vereniging en op langere termijn een sterke relatie.

Al met al bieden bovenstaande onderwerpen, samen met algemene informatie, een uitgebreid fundament voor verenigingen om een voetbalaanbod voor mini-pupillen op te starten of te versterken.

Implementatie

Mini-kit waarbij verenigingen een handleiding beschikbaar gesteld krijgen met betrekking tot mini-pupillen en werving en behoud. Alle verenigingen die een voetbalaanbod voor mini-pupillen (willen) hebben komen hiervoor in aanmerking. Dit pakket biedt ondersteuning op de implementatie fase van de afdeling Voetbalontwikkeling bij het doortesten en integreren van de optimale wedstrijdvormen. De onderwerpen die hierin voorkomen zijn:

- Algemene en beleidsmatige zaken over mini-pupillen
 - Pedagogiek → Wat kan en wil het kind
 - Belevingswereld → Gebruik van thema's (Disneyfilms)
- Wedstrijdopzet
 - Sporttechnisch → O.6 speelt 2 tegen 2
- Trainingsopzet
 - Circuittraining met oefenvormen → Bewust omgaan met concentratieboog van kind
- Werving/behoud
 - Footcamp → Voor ouders gezamenlijk organiseren tijdens mini-pupillen training → verhoogd de betrokkenheid en participatie

- Verjaardags-actie → Verenigingen samenwerken met gemeentes (maatschappelijke rol). Gemeentes kunnen gegevens van kinderen aanleveren die onlangs de leeftijd bereikt hebben waarop ze mogen en kunnen voetballen. De verenigingen sturen een kaart naar het kind met aanbod voor een clinic of proeftraining
- Platform → waarop ludieke wervings- en behoud acties gedeeld kunnen worden. Deze kunnen daardoor blijven vernieuwen en gebruikt worden door iedereen. Uiteindelijk worden de verenigingen hiervan sterker mét elkaar in plaats van dóór elkaar.
- Vrijwilligersbeleid → Voorbeeld waarin tevens het belang van randvoorwaarden en wederzijdse verwachtingen beschreven staan.

Welpenvoetbal

Het project Welpenvoetbal is een sterk project die veel meerwaarde kan bieden voor de verenigingen. Uit het onderzoek is gebleken dat de meerwaarde niet duidelijk wordt overgebracht bij een groot deel van de verenigingen. Dat terwijl het duidelijk mag zijn dat de deelnemende verenigingen er tot op heden al veel voordelen uit hebben gehaald, zoals meer leden, grotere betrokkenheid en een betere begeleiding. Wat tevens bijdraagt aan de verdere kwaliteit wanneer de pupillen doorstromen. Deze grote uitkomsten mogen verteld worden binnen de promotie. Daarnaast kan de promotie verbeterd worden door gerichtere reclamemiddelen in te zetten richting de doelgroep, zodat ze bereikt worden waaronder verenigingen, scholen en wijken met jonge gezinnen.

Implementatie

- “Welpen groeien op bij de voetbalvereniging”
 - Tastbare materialen om kinderen aan het voetballen te krijgen (flyers en mini-ballen)
 - Meerwaarde verduidelijken voor verenigingen
- Regionale bijeenkomsten met KNVB-projectmedewerker
 - Verenigingen versterken elkaar door ervaringen en kennis te delen
 - Vormt basis voor regiocompetities

Bibliografie

- ADV Market Research. (2011). *Marktverkenning met Plezier*. Den Dolder: ADV.
- ADV Market Research. (2011). *Marktverkenning mini-pupillen*. Den Dolder: ADV.
- American Academy of Pediatrics. (2001). *Children, Adolescents and Television*. Elk Grove Village: Pediatrics.
- Arum, S. v., Uyterlinde, M., & Sprinkhuizen, A. (2009). *Sociale samenhang: buurtgebonden, bewondersbetrokkenheid & overbruggende contacten*. Utrecht: Movisie.
- Breedveld, K. (2014). *Sportparticipatie: uitdagingen voor werenschap en beleid*. Nijmegen: Radboud Universiteit.
- de Haan, M., Vloet, L., & van de Iersel, B. (2014). *Gezin & sportvereniging*. Amsterdam: NCS.
- Dillman, D. (2000). *Mail and Internet Surveys. The tailored Design Method (second edition)*. New York: Wiley.
- Ebenegger, V., & Puder, J. (2011). *Effect of multidimensional lifestyle intervention on fitness and adiposity in predominantly migrant preschool children*. London: BMJ.
- Gast, W.-J. d., Hetem, R., & Wilbrink, I. (2012). *Basisboek vrijwilligersmanagement*. Bussum: Coutinho uitgeverij.
- Genderen, M., van Haren, B., & Kusters, E. (2015). *Ledental NOC*NSF over 2014*. Arnhem: Repro, NOC*NSF.
- Gratton, C., Jones, I., & Robinson, T. (2011). *Onderzoeksmethoden voor sportstudies*. Londen en New York: Routledge: Taylor & Francis Group.
- Griffiths, L., Dowda, M., Dezateux, C., & Pate, R. (2010). *Associations between sport and screen-entertainment with mental health problems in 5-year-old children*. London: BioMed Central.
- Opgeroepen op december 11, 2015, van <http://www.ijbnpa.org/content/7/1/30>
- Haak, A. (2013). *Sportstimulering en de rol van ouders*. Arnhem: Special Heroes.
- Hoogerwerf, A., & Herweijer, M. (2009). *Overheidsbeleid een indeling in de beleidswetenschap*. Deventer: Kluwer.
- KNVB. (2011). *Beleidsplan Welpenvoetbal 2011-2014*. Zeist: KNVB.
- KNVB. (2012). *Jaarverslag 2011/2012*. Zeist: KNVB.
- KNVB. (2015). *Handleiding Mini-pupillen - Begeleiders & coördinatoren (versie 4)*. Zeist: KNVB.
- KNVB. (2015). *Jaarverslag 2014/2015*. Zeist: KNVB.
- KNVB. (2015). *Propositie Welpenvoetbal 2.0*. Zeist: KNVB.
- KNVB Voetbalontwikkeling. (2016). *Q&A Optimale Wedstrijdvormen Pupillen*. Zeist: KNVB.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2014). *Marketing de essentie*. Amsterdam: Pearson.
- Lucassen, J., & van der Roest, J.-W. (2011). Samenwerking, hybridisering en fusies bij sportverenigingen. In J. Boessenkool, M. Waardenburg, & J. Lucassen, *Sportverenigingen: tussen tradities en ambities* (pp. 95-114). Nieuwegein: Arko Sports Media.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2008). *Kracht van sport*. Opgeroepen op januari 11, 2016, van http://www.combinatiefuncties.nl/io%5Cdownloads%5Cdownloads%5CBrochure_Kracht_van_Sport.pdf
- NOC*NSF. (2007). *Sport groeit: sportagenda 2012*. Arnhem: NOC*NSF.
- NOC*NSF. (2008). *Realisatieplan sportagenda 2012*. Arnhem: NOC*NSF.

- NOC*NSF. (2014). *Sportdeelname Index; Top-10 sporten met de hoogste sportdeelname in 2014*. Arnhem: NOC*NSF. Opgehaald van Ledentallen NOC*NSF : <http://www.nocnsf.nl/ledentallen>
- Okely, A. (2001). *Relationship of physical activity to funamental movement skills among adolescents*. London: Med Sci Sports Exerc.
- Rijnhout, D. (2015). *Handboek marketing voor sportverenigingen*. Nieuwegein: Arko Sports Media.
- Segers, J. (2002). *Methoden voor de maatschappijwetenschappen*. Assen: Van Gorcum.
- Siebelink, J. (2012). *Allemaal Uitblinkers - Het begeleiden van de jongste voetballers*. Maarn: Vandenberg.
- Siebelink, J. (2013). *Allemaal Uitblinkers - Informatiefolder 4 tegen 4 voor begeleiders*. Zeist: KNVB.
- Steenbekkers, A., Vermeij, L., & Simon, C. (2016, januari 12). *Sociaal Cultureel Planbureau*. Opgehaald van Het beste van twee werelden; Plattelanders over hun leven op het platteland: <http://www.scp.nl/dsresource?objectid=19569&type=org>
- Tiessen-Raaphorst, A. (2015). *Rapportage Sport 2014*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- van Baerle, E. (2007). *Presteren met Plezier*. Utrecht: De Arbeiderspers.
- van Splunter, E. (2015, Juni 11). *Sport in opkomst*. Opgehaald van Politiek Magazine: <http://politiekmagazine.com/sport-in-opkomst/>
- VFV. (2014). *Dribbelvoetbal 2 tegen 2 - 2014/2015 U6*. Brussel: Dit is Vlaanderen (DKB).
- Weijermars, J. (2015, oktober 23). *Ledenwerving is onze belangrijkste uitdaging*. Opgehaald van SportKnowHowXL: <http://www.sportknowhowxl.nl/nieuws-en-achtergronden/open-podium/item/99422/>
- Westen, S. v. (2012). *Ouderparticipatie op sportverenigingen*. Utrecht: Universiteit Utrecht.
- Westerlaken, A. E., & Boer, E. F. (2013). *Peuters en Kleuters doen ook aan sport!*. Utrecht: Universiteit Utrecht .
- Yvon, A., Bernet, M., Corneal, A., Thondoo, G., & Malouche, B. (2012). *FIFA Education and Technical Development Department*. Switzerland: FIFA Production.

Bijlagen

Bijlage 1 Actuele situatie Welpenvoetbal

Actuele situatie Welpenvoetbal

Bijlage 2 Operationalisatieschema 1 (Vragenlijst)

Definitie	Dimensie	Indicator	Vragen	Antwoorden
<u>Demografische factoren</u> Trends in omvang en ontwikkeling van de bevolking zijn van groot belang. Doorgaans worden de trends in termen van omvang, dichtheid, plaats, leeftjidsverdeling, geslacht, opleidingsniveau, ras, beroep, gezinssamenstelling en andere statistische gegevens geanalyseerd. Ongeldige bron opgegeven.	Naam	Naam voetbalclub	Wat is de naam van de voetbalvereniging?	<u>Open</u>
	Regio	Plaats voetbalclub	Waar is de voetbalvereniging gevestigd?	<u>Open</u>
<u>Sportparticipatie</u> <u>Peuters en Kleuters (Minipupillen)</u> Ja/NEE Veel jeugdigen doen aan sport, meestal in verenigingsverband. Behalve een plezierige vrijetijdsbesteding is sporten voor hen ook een vanzelfsprekende manier om met anderen om te gaan. De sportvereniging vormt voor jongeren, naast thuis en school, een omgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen. (Dirks, Stams, Biesta, Schuengel & Hoeksma, 2003)	Keuze	Motivatie	Waarom bied jouw voetbalvereniging geen voetbalactiviteiten aan voor mini-pupillen?	<u>Semi-open</u> Belied vereniging (starten op latere leeftijd) Geen of onvoldoende kinderen in die leeftijd Niet genoeg begeleiding beschikbaar Anders, namelijk
			Wanneer zou jouw voetbalvereniging wel voetbalactiviteiten aanbieden voor mini-pupillen?	<u>Semi-open</u> Verandering in beleid vereniging Wel voldoende kinderen in die leeftijd Wel voldoende begeleiding beschikbaar
	Deelname Welpenvoetbal	Kennis	Is jouw voetbalvereniging op de hoogte van het project Welpenvoetbal van de KNVB en ING?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
			Hoe is jouw voetbalvereniging bekend geraakt met het project Welpenvoetbal van de KNVB en ING?	<u>Gesloten</u> KNVB ING Andere vereniging Internet Ouders/begeleiders van de vereniging

				Overig
		Informatie	Heeft jouw voetbalvereniging behoefte aan meer informatie met betrekking tot het project Welpenvoetbal en/of het opstarten van voetbalactiviteiten voor mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
<u>Sportparticipatie</u> <u>Peuters en Kleuters (Minipupillen)</u> JA /Nee Veel jeugdigen doen aan sport, meestal in verenigingsverband. Behalve een plezierige vrijetijdsbesteding is sporten voor hen ook een vanzelfsprekende manier om met anderen om te gaan. De sportvereniging vormt voor jongeren, naast thuis en school, een omgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen (Dirks, Stams, Biesta, Schuengel & Hoeksma, 2003)	Duur	Seizoenen	Hoelang biedt jouw voetbalvereniging al voetbalactiviteiten aan voor mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> 1-4 seizoenen 5-9 seizoenen 10-14 seizoenen 15-20 seizoenen Meer dan 20 seizoenen
	Omvang	Aantal Geslacht	Hoeveel mini-pupillen zijn er op dit moment ongeveer actief op jouw voetbalvereniging?	<u>Open</u> ... mini-pupillen
			Hoeveel jongens spelen ongeveer mini-pupillen voetbal?	<u>Open</u> ... jongens
			Hoeveel meiden spelen ongeveer mini-pupillen voetbal?	<u>Open</u> ... meiden
			Zijn deze mini-pupillen naast verenigingslid ook lid van de KNVB?	<u>Semi-Gesloten</u> Ja Nee Anders, namelijk
<u>Trainingen Mini-pupillen</u> Kinderen in de leeftijd van 5 tot 11 jaar zijn naast het doelpunten maken vooral gericht op het in het bezit houden van de bal, het pingelen, het spelen van de bal naar een medespeler en schieten op doel. In de trainingen ligt het accent op het leren omgaan met de bal in basisvormen, waarbij er veel	Aanbod	Frequentie	Hoe vaak word er getraind door de mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> Er wordt niet getraind 1 keer per maand 2 keer per maand 3 keer per maand 1 keer per week 2 keer per week
			Op welke dagen wordt er getraind door de mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> Maandag Dinsdag Woensdag

met kleine aantallen wordt geoefend (bijv. 1 tegen 1, 2 tegen 2, 3 tegen 3 en allerlei variaties daarvan) (KNVB, 2015).				Donderdag Vrijdag Zaterdag Zondag
		Indeling	Hoe worden de mini-pupillen ingedeeld voor de trainingen?	<u>Semi-Gesloten</u> Aléén op leeftijd Alléén op kwaliteit Op leeftijd en kwaliteit Niet specifiek ingedeeld Anders, namelijk
		Inhoud	Welke structuur wordt er gehanteerd tijdens de trainingen?	<u>Semi-Gesloten</u> Circuit model (meerdere vormen+doordraaien) Eigen volledige training per groep Anders, namelijk
	Trainers	Aantal	Hoeveel trainers zijn er beschikbaar voor de mini-pupillen?	<u>Open</u> ... trainers
			Is dit aantal genoeg voor de begeleiding van de mini-pupillen	<u>Gesloten</u> Ja Nee
			Wie zijn de trainers van de mini-pupillen?	<u>Semi-Gesloten</u> Ouders Grootouders Junioren van de voetbalvereniging Senioren van de voetbalvereniging Anders, namelijk
<u>Wedstrijden Mini-pupillen</u> Het partijspel dat zich het meest leent om het voetballen te ontwikkelen is 4 tegen 4, dat als de kleinste vorm van de echte wedstrijd kan worden gezien. In verschillende variaties van het 4 tegen 4 kunnen verschillende accenten worden gelegd, waarin de handelingen van spelers met de bal	Deelname	Leeftijdscategorieën	Welke leeftijdscategorieën nemen deel aan de wedstrijdvormen voor de mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> 4-jarige mini-pupillen 5-jarige mini-pupillen 6-jarige mini-pupillen 7-jarige mini-pupillen Er worden geen wedstrijdvormen gespreeld
	Organisatorische zaken	Partij	Wie organiseren de wedstrijden van de mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> KNVB Zelf binnen eigen vereniging

benadrukt worden (zoals dribbelen, passeren, passen en schieten). (KNVB, 2015)

		Samenwerking met andere voetbalverenigingen
Frequentie	Hoe vaak worden er door de mini-pupillen wedstrijden gespeeld?	<u>Gesloten</u> 1 keer per maand 2 keer per maand 3 keer per maand 1 keer per week 2 keer per week
Vorm	Wordt er bij de wedstrijden een keeper ingezet?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
	Wordt er bij de wedstrijden een scheidsrechter ingezet?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
	In wat voor vorm worden de wedstrijden gespeeld?	<u>Gesloten</u> Een wedstrijd per speeldag Twee wedstrijden per speeldag Toernooi (meerdere wedstrijden per speeldag)
Tijd	Welke speeltijd wordt er gehanteerd?	<u>Gesloten</u> 1x 5 minuten 1x 10 minuten 1x 15 minuten 2x 5 minuten 2x 10 minuten 2x 15 minuten
Samenstelling	In welke samenstellingen wordt er gespeeld bij de mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> 2v2 4v4 5v5 6v6 7v7
	Welke samenstellingen heeft de voorkeur vanuit jouw voetbalvereniging?	<u>Gesloten</u> 2v2 4v4 5v5 6v6

				7v7
<u>Beleidsmatig</u> Beleid is een plan om gewenste toekomstige situatie te bewerkstelligen (=beleidsdoel) door een weloverwogen en planmatige reeks (=tijd) van handelingen (=middelen) uit te (laten) voeren. Kortweg weer te geven als: Beleid = doel + middelen + tijd. (Lamers, 1997)	Beleidsplan	Aanwezigheid	Is er binnen jouw voetbalvereniging een beleidsplan voor het jeugdvoetbal?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
			Is er binnen jouw voetbalvereniging een beleidsplan voor de mini-pupillen	<u>Gesloten</u> Ja Nee
		Onderscheid	Wordt er binnen jouw voetbalvereniging onderscheid gemaakt in het beleid voor mannen/jongens en vrouwen/meiden?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
	Coördinator	Aanwezigheid	Is er binnen jouw voetbalvereniging een coördinator aangesteld voor de mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
	Informatiebijeenkomsten	Organisatie	Zijn er (informatie)bijeenkomsten binnen jouw voetbalvereniging voor het jeugdkader waarvan trainers van de mini-pupillen kunnen deelnemen?	<u>Gesloten</u> Ja, voor het gehele jeugdkader Ja, specifiek voor het mini-pupillenkader Ja, specifiek voor het pupillenkader Nee
		Frequentie	Hoe vaak worden er (informatie)bijeenkomsten voor het jeugdkader georganiseerd?	<u>Gesloten</u> 1 keer per maand 1 keer per kwartaal 1 keer per halfjaar 1 keer per jaar
		Inhoud	Wat zijn de onderwerpen voor de (informatie)bijeenkomsten?	<u>Semi-Gesloten</u> Inhoud trainingen Inhoud wedstrijden Sportiviteit & respect Omgang met jeugd Organisatorische zaken Anders, namelijk
<u>Werving Voetbalverenigingen</u> Binding aan sportvereniging Nieuwe leden vinden is niet voor elke sportvereniging gemakkelijk. Sportverenigingen krijgen	Mini-pupillen	Kanalen/Middelen	Welke kanalen en/of middelen worden ingezet voor de werving van de mini-pupillen?	<u>Semi-Gesloten</u> Geen actieve werving Flyers Posters Scholen Social Media Website

steeds meer te maken met concurrentie van bijvoorbeeld sportscholen en steeds meer mensen kiezen voor ongebonden sporten. Sporters zijn kritische consumenten geworden. Hoe beter een vereniging in weet te spelen op de wensen en behoeften van potentiële leden, hoe groter de kans is dat de potentiële leden zich verbinden aan de vereniging. (Rijnhout, 2015)				Kennismakingsactiviteiten Lokale media Anders, namelijk
<u>Ledenbehoud</u> <u>Voetbalverenigingen</u> Behoud van leden binnen voetbalvereniging. De SportAanbiedersMonitor 2012 laat zien dat verenigingen zeer ambitieus zijn. 90% heeft een ledengroeiambitie en focust op ledengroei en ledenbehoud. Om leden te werven en te behouden, ontwikkelt 82% van de verenigingen nieuw sportaanbod. 85% van de verenigingen is actief met ledenbinding en -behoud. (Sport Aanbieders Monitor, 2012)	Mini-pupillen	Acties	Hoe zorgt jouw voetbalvereniging dat de mini-pupillen blijven voetballen?	<u>Open</u>
<u>Doorstroming leden</u> <u>Voetbalverenigingen</u> De overstap van mini-pupillen naar F-pupillen is een zeer belangrijke overstap, welke niet onderschat mag worden. Veelal gaan de kinderen van een veilige, geborgen omgeving naar een omgeving waarin elke week een andere tegenstander voorbij komt	F-pupillen	Acties	Hoe zorgt jouw voetbalvereniging voor de doorstroom naar de F-pupillen?	<u>Semi-Gesloten</u> Gesprekken met ouders/verzorgers Één of meerdere ouders/verzorgers van mini-pupillen gaat mee naar de F-pupillen Gezamenlijk indelen van één of meerdere vriendjes/vriendinnetjes in hetzelfde team Niet specifiek Anders, namelijk

en waarbij vaak al meer 'prestatief' gedacht wordt. (KNVB, 2015)				
<u>Ouderparticipatie en Ouderbetrokkenheid</u> De betrokkenheid van de ouders bij de opvoeding en de fysieke activiteit van hun eigen kind, thuis, op school en op de vereniging (Smit, 2012). Bij ouderbetrokkenheid staat de vraag centraal hoe ouders kinderen een stimulerende omgeving kunnen bieden om zich te ontwikkelen (van der Schaaf, 2009; Smit, 2012). Ouderparticipatie kan worden gedefinieerd als de actieve deelname van ouders aan activiteiten op school en op de sportvereniging (Smit, 2012). Bij ouderparticipatie staat de vraag centraal hoe ouders de school en de sportvereniging kunnen helpen bij het creëren van een stimulerende omgeving voor hun kinderen (van der Schaaf, 2009; Smit, 2012) (Ouderparticipatie wordt gezien als onderdeel van ouderbetrokkenheid)	Werving	Kanalen/Mid delen	Welke kanalen en/of middelen worden ingezet voor de werving van begeleiders voor de mini-pupillen?	<u>Semi-Gesloten</u> Geen actieve werving Flyers Posters Scholen Social Media Website Kennismakingsactiviteiten Lokale media Anders, namelijk
		Aandacht	Is er binnen jouw voetbalvereniging aandacht voor de ouders/verzorgers van nieuwe mini-pupillen?	<u>Semi-Gesloten</u> Er vind niets specifiek plaats Persoonlijk welkom door coördinator Individueel kennismakingsgesprek Bijeenkomst met alle nieuwe ouders Anders, namelijk
		Rolname	Worden de ouders/verzorgers gevraagd actief een rol te nemen in de begeleiding van mini-pupillen?	<u>Gesloten</u> Ja Nee Soms
		Ervaring	Hoe ervaart jouw voetbalvereniging de interesse van de ouders/verzorgers om een rol in te nemen?	<u>Semi-Gesloten</u> De meeste ouders hebben interesse in een rol bij de mini-pupillen De ouders willen wel iets doen maar niet elke week De ouders willen wel iets doen, maar doen het met tegenzin De ouders willen niets doen Anders, namelijk
	Behoud	Acties	Hoe zorgt jouw voetbalvereniging dat de begeleiders van de mini-pupillen actief blijven?	<u>Open</u>
Projectdeelname KNVB Welpenvoetbal Ja/Nee	Deelname	Resultaat	Wat heeft de start van het Welpenvoetbal jouw voetbalvereniging opgeleverd?	<u>Semi-Gesloten</u> Grotere betrokkenheid Betere sfeer op de voetbalvereniging Meer leden

KNVB en ING ondersteunen verenigingen op het gebied van de startende (mini-)pupillen, hun ouders en de vrijwilligers binnen de verenigingen.				Meer vrijwilligers Beter beleid Betere begeleiding van mini-pupillen Grotere kantine-omzet Deelname aan het Welpenvoetbal heeft (nog) niets opgeleverd Anders, namelijk
Binnen deze ondersteuning is er niet alleen aandacht voor de voetbaltechnische inhoud van deze jongste categorie, maar ook voor de organisatie van de activiteiten, de omgang met alle betrokkenen en de rol van de ouders / begeleiders. Het doel van de ondersteuning is dat de verenigingen na afloop zelf in staat zijn deze kinderen leuke en verzorgde activiteiten aan te bieden en ze zo een mooi welkom te geven. (KNVB, 2011)	Kennis	Kanalen/mid delen	Hoe is de voetbalvereniging in aanmerking gekomen met het project Welpenvoetbal van KNVB en ING?	<u>Gesloten</u> KNVB ING Radioreclame Facebook De telegraaf Leden van eigen voetbalvereniging Via ouders/begeleiders van eigen voetbalvereniging Via een andere voetbalvereniging Anders, namelijk
		Motivatie	Waarom heeft de voetbalvereniging ervoor gekozen om deel te nemen aan het project Welpenvoetbal van KNVB en ING?	<u>Open</u>
	Doelstelling en	Huidig	Wat zijn de huidige doelstellingen van jouw voetbalvereniging m.b.t. het Welpenvoetbal?	<u>Open</u>
		Behaald	Worden de doelstellingen behaald die jouw voetbalvereniging opgesteld heeft m.b.t. het Welpenvoetbal?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
		Niet behaald	Waarom worden de opgestelde doelstellingen m.b.t. het Welpenvoetbal niet behaald?	<u>Open</u>
	Ondersteuning Welpenvoetbal	Tevredenheid	De organisatorische ondersteuning vanuit KNVB projectmedewerker	<u>Gesloten</u> Schaal 0 t/m 10
			De inhoudelijke ondersteuning vanuit KNVB projectmedewerker	<u>Gesloten</u> Schaal 0 t/m 10
			Boek en DVD "Allemaal Uitblinkers"	<u>Gesloten</u> Schaal 0 t/m 10

			Het informatiepakket verenigingscoördinator	<u>Gesloten</u> Schaal 0 t/m 10
			Het gemak van aanvragen/aanmelden van het project Welpenvoetbal	<u>Gesloten</u> Schaal 0 t/m 10
			De toegevoegde waarde van het project Welpenvoetbal	<u>Gesloten</u> Schaal 0 t/m 10
			Het project Welpenvoetbal in het algemeen	<u>Gesloten</u> Schaal 0 t/m 10
		Aanbevelen	In welke mate zou jouw voetbalvereniging het KNVB Welpenvoetbal aanbevelen aan vrienden, familie of collega's van andere voetbalverenigingen op een schaal van 0 t/m 10	<u>Gesloten</u> Schaal 0 t/m 10
		Succes	Wat moet de KNVB doen om het Welpenvoetbal tot een nog groter succes te maken?	<u>Open</u>
Projectdeelname KNVB Welpenvoetbal Ja/ Nee KNVB en ING ondersteunen verenigingen op het gebied van de startende (mini-)pupillen, hun ouders en de vrijwilligers binnen de verenigingen. Binnen deze ondersteuning is er niet alleen aandacht voor de voetbaltechnische inhoud van deze jongste categorie, maar ook voor de organisatie van de activiteiten, de omgang met alle betrokkenen en de rol van de ouders / begeleiders. Het doel van de ondersteuning is dat de verenigingen na afloop zelf in staat zijn deze kinderen leuke en	Kennis	Bekendheid	Is jouw voetbalvereniging bekend met de ondersteuning die de KNVB en ING de voetbalverenigingen bieden binnen het project Welpenvoetbal?	<u>Gesloten</u> Ja Nee
		Motivatie	Waarom heeft jouw voetbalvereniging er (nog) niet voor gekozen om deel te nemen aan het project Welpenvoetbal?	<u>Open</u>
			Wat kan de KNVB doen om te zorgen dat jouw voetbalvereniging wel deelneemt aan het project Welpenvoetbal?	<u>Open</u>

| 02-05-2016

verzorgde activiteiten aan te bieden en ze zo een mooi welkom te geven. (KNVB, 2011)				
	Informatie	Behoeft	Heeft jouw voetbalvereniging behoefte aan meer informatie mb.t. het Welpenvoetbal?	<u>Gesloten</u> Ja Nee Gegevens
Vervolgonderzoek	Deelname	Bereidheid	Is jouw voetbalvereniging bereid om deel te nemen aan een vervolgonderzoek m.b.t het Welpenvoetbal?	<u>Gesloten</u> Ja Nee Gegevens

Bijlage 3 Operationalisatieschema 2 (Interviews)

Definitie	Dimensie	Indicator	Vragen	Doorvragen
Maatschappelijke situatie	Ontwikkelingen	Mini-pupillen	Wat zijn op dit moment de ontwikkelingen binnen de vereniging m.b.t. (mini)pupillen? Welke veranderingen in de maatschappij zorgen er nog meer voor dat de vereniging zich aan moet passen m.b.t. (mini)pupillen? Is er een verband tussen het aanbod van voetbal voor (mini)pupillen en ledentoeename etc.?	Hoe spelen jullie in op deze ontwikkelingen?
		Vrijwilligers	Wat zijn op dit moment de ontwikkelingen binnen de vereniging m.b.t. de vrijwilligers binnen het jeugdvoetbal? Welke veranderingen in de maatschappij zorgen er nog meer voor dat de vereniging zich aan moet passen m.b.t. vrijwilligers? Is er een verband tussen het aanbod van voetbal voor (mini)pupillen en.. toename in vrijwilligers etc.?	Hoe spelen jullie in op deze ontwikkelingen?
	Ervaringen	Mini-pupillen	Wat zijn jullie ervaringen omtrent (mini)pupillenvoetbal? Wat heeft het (mini)pupillen voetbal de vereniging opgeleverd?	Positieve punten en/of negatieve punten?
		Vrijwilligers	Wat zijn jullie ervaringen omtrent de vrijwilligers bij de (mini)pupillen? Wat heeft het (mini)pupillen voetbal de vereniging opgeleverd m.b.t. vrijwilligers?	Positieve punten en/of negatieve punten?
Werving	Kanalen/Middelen	Mini-pupillen	Wat wordt er op dit moment gedaan aan werving van het (mini)pupillenvoetbal binnen de vereniging? Welke kanalen/middelen worden er ingezet? Wat heeft de werving opgeleverd?	Hoe ervaren jullie dit? Positieve en negatieve punten?
		Vrijwilligers	Wat wordt er op dit moment gedaan aan werving van de vrijwilligers voor (mini)pupillen binnen de vereniging? Welke kanalen/middelen worden er ingezet? Wat heeft de werving opgeleverd?	Hoe ervaren jullie dit? Positieve en negatieve punten?
	Imago	Mini-pupillen Vrijwilligers	Wat is op dit moment het imago van de vereniging? Hoe wordt dit naar buiten gebracht?	
	Samenwerking	Mini-pupillen	Welke samenwerkingsverbanden hebben jullie om (mini)pupillen aan te trekken? Wat is de rolverdeling in de samenwerking?	Wat heeft de samenwerking opgeleverd?

		Vrijwilliger s	Welke samenwerkingsverbanden hebben jullie om vrijwilligers aan te trekken? Wat is de rolverdeling in de samenwerking?	Wat heeft de samenwerking opgeleverd?
	Drempels	Mini- pupillen	Wat zijn mogelijke drempels om lid te worden?	Hoe spelen jullie daar op in?
		Vrijwilliger s	Wat zijn mogelijke drempels om vrijwilligerswerk te doen?	Hoe spelen jullie daar op in?
	Ouderbetr okkenheid en ouderparti cipatie		Hoe betreft de vereniging de ouders van het startend jeugdkader bij de vereniging? Hoe ervaren jullie de betrokkenheid van de ouders m.b.t. de vereniging? Hoe ervaren jullie de participatie van de ouders m.b.t. de vereniging?	Hoe gaan jullie om met het feit dat de ouders/verzorgers van de mini-pupillen potentiële vrijwilligers zijn van de vereniging?
Behoud	Waarde/ Werktevre denheid	Mini- pupillen	Wat doen jullie aan het behoud van (mini)pupillen? Hoe wordt er waarde gecreëerd om lid te blijven? Hoe bewaken jullie de ledentevredenheid van de (mini)pupillen?	Hoe ervaren jullie dit? Positieve en negatieve punten?
		Vrijwilliger s	Wat doen jullie aan het behoud van vrijwilligers? Hoe wordt er waarde gecreëerd om vrijwilliger te blijven? Hoe bewaken jullie de werktevredenheid van de vrijwilligers?	Hoe ervaren jullie dit? Positieve en negatieve punten?
	Doorstroo m	Mini- pupillen	Hoe zorgen jullie voor de doorstroom van leden?	Hoe ervaren jullie dit? Positieve en negatieve punten? Hoe ervaren de (mini)pupillen dit?
		Vrijwilliger s	Hoe zorgen jullie voor de doorstroom van vrijwilligers?	Hoe ervaren jullie dit? Positieve en negatieve punten? Hoe ervaren de vrijwilligers dit?
	Nevenacti viteiten	Mini- pupillen	Wat voor activiteiten worden er georganiseerd om het behoud van mini-pupillen te bevorderen en de sfeer te verbeteren?	Hoe ervaren jullie dit? Hoe ervaren de (mini)pupillen dit?
		Vrijwilliger s	Wat voor activiteiten worden er georganiseerd om het behoud van vrijwilligers te bevorderen en de sfeer te verbeteren?	Hoe ervaren jullie dit? Hoe ervaren de vrijwilligers dit?
	Bijeenko msten	Mini- pupillen	Worden er bijeenkomsten gehouden voor mini-pupillen? Is er in deze bijeenkomsten ruimte voor nieuwe ideeën en/of werkwijzen?	Hoe gaan jullie daarmee om?
		Vrijwilliger s	Worden er bijeenkomsten gehouden voor vrijwilligers? Is er in deze bijeenkomsten ruimte voor nieuwe ideeën en/of werkwijzen?	Hoe gaan jullie daarmee om?

Uitstroom	Monitoren opzegmomenten		Worden de opzegmomenten gemonitord? Wat doen jullie met deze informatie? In wat voor vorm heeft deze monitoren invloed op de toekomst van het handelen of bijvoorbeeld het ledenaantal?	Hoe worden de opzegmomenten gemonitord?
	Monitoren motieven		Worden de motieven gemonitord? Wat doen jullie met deze informatie? In wat voor vorm heeft deze monitoren invloed op de toekomst van het handelen of bijvoorbeeld het ledenaantal?	Hoe worden de motieven gemonitord?
KNVB	Ondersteuning	Mini-pupillen	Hoe kan KNVB de ondersteuning aan verenigingen optimaliseren m.b.t. werving, behoud en doorstroom van het (mini)pupillenvoetbal?	
		Vrijwilligers	Hoe kan KNVB de ondersteuning aan verenigingen optimaliseren m.b.t. werving, behoud en uitstroom van de vrijwilligers?	

Bijlage 4 Meetinstrument (begeleidende tekst)

Mail Onderzoek Mini-pupillen

Als (mini)pupillen- of jeugdcoördinator beteken je veel voor het amateurvoetbal van Nederland. Via deze weg willen wij als KNVB onze waardering uiten voor uw werkzaamheden. Om de ondersteuning vanuit de KNVB te optimaliseren en nog meer af te stemmen op de praktijk zijn wij een onderzoek gestart. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met een studente in het kader van het afronden van de Bacheloropleiding Sport & Leisure aan de Fontys Hogeschool in Eindhoven. Binnen dit onderzoek staat het aanbod van voetbalactiviteiten voor mini-pupillen centraal. Om het aanbod in kaart te brengen hebben wij niet alleen gegevens nodig van voetbalverenigingen die voetbalactiviteiten voor mini-pupillen aanbieden, ook de gegevens van voetbalverenigingen die geen voetbalactiviteiten voor mini-pupillen aanbieden zijn voor ons belangrijk. De vragenlijst heeft betrekking op mini-pupillen in de leeftijd 4-5-6-7 jaar die nog niet in de F-jeugd spelen.

Het invullen van de vragenlijst zal ongeveer **15** minuten van uw tijd kosten. De door u verstrekte gegevens zullen uitsluitend voor dit onderzoek gebruikt worden. Neem rustig de tijd om de vragen en stellingen door te lezen en probeer zo eerlijk mogelijk te antwoorden. Er zijn geen goede of foute antwoorden. Om je te bedanken voor het invullen van de vragenlijst maak je (de voetbalvereniging) automatisch kans op een van onderstaande prijzen:

- 1 x clinic voor de mini-pupillen van uw vereniging m.m.v. Anouk Hoogendijk (ambassadrice Welpenvoetbal) incl. materialenpakket voor mini-pupillen van jouw vereniging (o.a. 2 doeltjes, ballen, hesjes)
- 5 x materialenpakket voor de mini-pupillen van jouw vereniging (o.a. 2 doeltjes, ballen, hesjes)
- 4 x 10 kaarten voor de wedstrijd Nederland – Frankrijk op vrijdag 25 maart a.s. in het familievak (uiterste invuldatum is 4 maart)

Tevens kunnen alle verenigingen die deelnemen een beroep doen op verenigings-ondersteuning middels het project 'Mini-pupillen spelen Welpenvoetbal'.

Via onderstaande link wordt je automatisch doorgestuurd naar de vragenlijst.

<http://diy.smartallies.nl/s/5698f0e230801>

Gelieve de vragenlijst invullen vóór 29-02-2015. Mocht de vragenlijst niet voor jou bestemd zijn, wil je dan zo vriendelijk zijn om de mail door te sturen naar de juiste persoon binnen de voetbalvereniging?

Mocht je nog vragen hebben, dan kun je contact opnemen met de productmanager Welpenvoetbal Maarten de Backer via maarten.debacker@knvb.nl. Meer informatie over Welpenvoetbal vindt je op de website: <http://pupillen.voetbal.nl/nieuws/mini-pupillen>.

Alvast hartelijk bedankt voor je medewerking.

Met vriendelijke groet,

Jan Dirk van der Zee
Directeur amateurvoetbal

Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
Woudenbergseweg 56-58, 3707 HX Zeist
Postbus 515, 3700 AM Zeist

KNVB.NL

Intranet en Website KNVB

Onderzoek 'Mini-pupillen in Nederland'

Onlangs is er een online enquête verstuurd naar alle voetbalverenigingen om het huidige aanbod voor mini-pupillen binnen alle veld-voetbalverenigingen in kaart te brengen. Het onderzoek heeft als doel om de ondersteuning van de KNVB nog beter te laten aansluiten bij de activiteiten van de verenigingen met betrekking tot deze belangrijke doelgroep. Na het analyseren van de uitkomsten zal er door middel van interviews bij verschillende verenigingen dieper ingegaan worden op resultaten die uit de enquêtes naar voren zijn gekomen. Daarnaast zal ook de tevredenheid m.b.t. het KNVB/ING-project Welpenvoetbal gemeten worden, waardoor de succesfactoren en aandachtspunten binnen het project duidelijk worden.

Meer informatie over het project Welpenvoetbal kun je vinden op <http://pupillen.voetbal.nl/nieuws/mini-pupillen>. Voor vragen of opmerkingen kun je een mail sturen naar maarten.debacker@knvb.nl

Social Media

Onderzoek 'Mini-pupillen in Nederland' van start!

Onlangs is er naar alle veldvoetbalverenigingen een online enquête verstuurd, met als doel het huidige aanbod van de doelgroep mini-pupillen in kaart te brengen. Heeft jouw voetbalvereniging de enquête al gehad? Laat de (mini)pupillen coördinator de vragenlijst invullen en help de ondersteuning vanuit KNVB verbeteren.

Bijlage 5 Meetinstrument 1 (Vragenlijst)

Enquête Voetbalverenigingen ZONDER Minipupillen

Beste (mini)pupillen- of jeugdcoördinator,

De KNVB heeft grote waardering voor het werk dat je verricht om van het amateurvoetbal een succes te maken. Om onze dienstverlening verder te verbeteren willen we je graag vragen om je ervaringen met mini-pupillen te delen. De vragenlijst heeft betrekking op mini-pupillen in de leeftijd 4-5-6-7 jaar die nog niet in de F-jeugd spelen. We hebben de wens om de ondersteuning met betrekking tot de mini-pupillen vanuit de KNVB samen met jouw voetbalvereniging verder door te ontwikkelen. Jouw input is daarom voor ons heel erg van belang. Het invullen van de vragenlijst duurt maximaal 15 minuten. Er zijn geen goede of foute antwoorden mogelijk. Om je te bedanken voor het invullen van de vragenlijst maak je (de voetbalvereniging) automatisch onder andere kans op een bezoek aan een oranjewedstrijd voor 10 personen.

Alvast hartelijk bedankt voor je medewerking.

Met vriendelijke groet,
Jan Dirk van der Zee
Directeur amateurvoetbal

Algemeen

1. Wat is de naam een plaatsnaam van de voetbalvereniging?
2. Heeft jouw voetbalvereniging een voetbalaanbod voor mini-pupillen?
 - Ja (doorsturen naar enquête met mini-pupillen)
 - Nee (doorsturen naar enquête zonder mini-pupillen)

Mini-pupillen

3. Waarom biedt jouw voetbalvereniging geen voetbalactiviteiten aan voor mini-pupillen?
 - Beleid vereniging (starten op latere leeftijd)
 - Geen of onvoldoende kinderen in die leeftijd
 - Niet genoeg begeleiding beschikbaar
 - Anders, namelijk
4. Wanneer zou jouw voetbalvereniging wel voetbalactiviteiten aanbieden voor mini-pupillen?
 - Verandering in beleid vereniging
 - Wel voldoende kinderen in die leeftijd
 - Wel voldoende begeleiding beschikbaar
 - Anders, namelijk

KNVB Welpenvoetbal

5. Is jouw voetbalvereniging op de hoogte van het project Welpenvoetbal van de KNVB en ING?
 - Ja
 - Nee
6. Hoe is jouw voetbalvereniging bekend geraakt met het project Welpenvoetbal van KNVB en ING?
 - Via KNVB
 - Via ING
 - Via andere vereniging
 - Via internet
 - Via ouders/begeleiders van de club
 - Overig

7. Heeft jouw voetbalvereniging behoefte aan meer informatie met betrekking tot het project Welpenvoetbal en/of het opstarten van voetbalactiviteiten voor mini-pupillen?
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
8. Laat hieronder gegevens achter wanneer jouw voetbalvereniging behoefte heeft aan meer informatie m.b.t. het project Welpenvoetbal en/of het opstarten van voetbalactiviteiten voor mini-pupillen?

Enquête Voetbalverenigingen MET Minipupillen

Algemeen

9. Wat is de naam een plaatsnaam van de voetbalvereniging?
10. Heeft jouw voetbalvereniging een voetbalaanbod voor mini-pupillen?
 - ☐ Ja (doorsturen naar enquête met mini-pupillen)
 - ☐ Nee (doorsturen naar enquête zonder mini-pupillen)

Mini-pupillen

11. Hoelang biedt jouw voetbalvereniging al voetbalactiviteiten aan voor mini-pupillen?
 - ☐ 1-4 seizoenen
 - ☐ 5-9 seizoenen
 - ☐ 10-14 seizoenen
 - ☐ 15-20 seizoenen
 - ☐ Meer dan 20 seizoen
12. Hoeveel mini-pupillen zijn er op dit moment ongeveer actief op uw voetbalvereniging?
13. Hoeveel jongens spelen ongeveer mini-pupillen voetbal?
14. Hoeveel meiden spelen ongeveer mini-pupillen voetbal?
15. Zijn deze mini-pupillen naast verenigingslid ook lid van de KNVB?
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
 - ☐ Anders, namelijk

Aanbod Trainingen

16. Hoe vaak wordt er getraind door de mini-pupillen?

Kies één van onderstaande antwoorden

- ☐ Er wordt niet getraind
- ☐ 1 keer per maand
- ☐ 2 keer per maand
- ☐ 3 keer per maand
- ☐ 1 keer per week
- ☐ 2 keer per week

17. Op welke dagen wordt er getraind door de mini- pupillen?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Maandag
- ☐ Dinsdag
- ☐ Woensdag
- ☐ Donderdag

- Vrijdag
- Zaterdag
- Zondag

18. Hoe worden de mini-pupillen ingedeeld voor de trainingen?

Kies één van onderstaande antwoorden

- Alléén op leeftijd
- Alléén op kwaliteit
- Op leeftijd en kwaliteit
- Niet specifiek ingedeeld, omdat
- Anders, namelijk

19. Hoeveel trainers zijn er beschikbaar voor de mini-pupillen

20. Is dit aantal genoeg voor de begeleiding van de mini-pupillen?

- Ja
- Nee

21. Wie zijn de trainers van de mini-pupillen?

Meerdere antwoorden mogelijk

- Ouders
- Grootouders
- Junioren van de voetbalvereniging
- Senioren van de voetbalvereniging
- Anders, namelijk

22. Welke structuur wordt er gehanteerd tijdens de trainingen?

Kies één van onderstaande antwoorden

- Circuit model (meerdere vormen plus doordraaien)
- Eigen volledige training per groep
- Anders namelijk,

Aanbod Wedstrijden

23. Welke leeftijdscategorieën nemen deel aan de wedstrijdvormen voor de mini-pupillen?

- 4-jarige mini-pupillen
- 5-jarige mini-pupillen
- 6-jarige mini-pupillen
- 7-jarige mini-pupillen
- Er worden geen wedstrijdvormen gespeeld

24. Wie organiseren de wedstrijden van de mini-pupillen?

	4-jarige	5-jarige	6-jarige	7-jarige
KNVB	0	0	0	0
Zelf binnen eigen voetbalvereniging	0	0	0	0
Samenwerking met andere voetbalverenigingen	0	0	0	0
n.v.t.	0	0	0	0

25. Wordt er bij de wedstrijden een keeper ingezet?

	4-jarige	5-jarige	6-jarige	7-jarige
Ja	0	0	0	0
Nee	0	0	0	0
n.v.t.	0	0	0	0

26. Wordt er bij de wedstrijden een scheidsrechter ingezet?

	4-jarige	5-jarige	6-jarige	7-jarige
Ja	0	0	0	0
Nee	0	0	0	0
n.v.t.	0	0	0	0

27. Hoe vaak worden er door de mini-pupillen wedstrijden gespeeld?

	4-jarige	5-jarige	6-jarige	7-jarige
1 keer per maand	0	0	0	0
2 keer per maand	0	0	0	0
3 keer per maand	0	0	0	0
1 keer per week	0	0	0	0
2 keer per week	0	0	0	0
n.v.t.	0	0	0	0

28. In wat voor vorm worden de wedstrijden gespeeld?

	4-jarige	5-jarige	6-jarige	7-jarige
Eén wedstrijd per speeldag	0	0	0	0
Twee wedstrijden per speeldag	0	0	0	0
Toernooi (meerdere wedstrijden per speeldag)	0	0	0	0
n.v.t.	0	0	0	0

29. Welke speeltijd wordt er gehanteerd?

	4-jarige	5-jarige	6-jarige	7-jarige
1x 5 minuten	0	0	0	0
1x 10 minuten	0	0	0	0
1x 15 minuten	0	0	0	0
2x 5 minuten	0	0	0	0
2x 10 minuten	0	0	0	0
2x 15 minuten	0	0	0	0
n.v.t.	0	0	0	0

30. In welke samenstellingen wordt er gespeeld bij de mini-pupillen?

	4-jarige	5-jarige	6-jarige	7-jarige
2v2	0	0	0	0
4v4	0	0	0	0
5v5	0	0	0	0
6v6	0	0	0	0
7v7	0	0	0	0
n.v.t.	0	0	0	0

31. Welke samenstellingen heeft de voorkeur vanuit jouw voetbalvereniging?

	4-jarige	5-jarige	6-jarige	7-jarige
2v2	0	0	0	0
4v4	0	0	0	0
5v5	0	0	0	0
6v6	0	0	0	0
7v7	0	0	0	0
n.v.t.	0	0	0	0

Coördinator/Beleid

32. Is er binnen jouw voetbalvereniging een beleidsplan voor het jeugdvoetbal?
- ☐ Ja
 - ☐ Nee
33. Is er binnen jouw voetbalvereniging een beleidsplan voor de mini-pupillen?
- ☐ Ja
 - ☐ Nee
34. Is er binnen jouw voetbalvereniging een coordinator aangesteld voor de mini-pupillen?
- ☐ Ja
 - ☐ Nee
35. Wordt er binnen jouw voetbalvereniging onderscheid gemaakt in het beleid voor mannen/jongens en vrouwen/meiden?
- ☐ Ja
 - ☐ Nee
36. Zijn er (informatie)bijeenkomsten binnen jouw voetbalvereniging voor het jeugdkader waaraan trainers van de mini-pupillen kunnen deelnemen?

Kies één van onderstaande antwoorden

- ☐ Ja, voor het gehele jeugdkader
- ☐ Ja, specifiek voor het mini-pupillenkader
- ☐ Ja, specifiek voor het pupillenkader
- ☐ Nee

37. Hoe vaak worden er (informatie)bijeenkomsten voor het jeugdkader georganiseerd?

Kies één van onderstaande antwoorden

- ☐ 1 keer per maand
- ☐ 1 keer per kwartaal
- ☐ 1 keer per half jaar
- ☐ 1 keer per jaar

38. Wat zijn de onderwerpen voor de (informatie)bijeenkomsten?

- ☐ Inhoud trainingen
- ☐ Inhoud wedstrijden
- ☐ Sportiviteit & respect
- ☐ Omgang met jeugd
- ☐ Organisatorische zaken
- ☐ Anders, namelijk

Werving en behoud

39. Welke kanalen en/of middelen worden ingezet voor de werving van de mini-pupillen?

Kies de twee belangrijkste kanalen

- ☐ Wij hebben geen actieve werving
 - ☐ Flyers
 - ☐ Posters
 - ☐ Scholen
 - ☐ Social Media
 - ☐ Website
 - ☐ Kennismakingsactiviteiten
 - ☐ Lokale media (huis-aan-huisbladen)
 - ☐ Anders namelijk,
-

25. Hoe zorgt jouw voetbalvereniging dat de mini-pupillen blijven voetballen?

40. Hoe zorgt jouw voetbalvereniging voor de doorstroom naar de F?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Gesprekken met ouders/verzorgers
- ☐ Één of meerdere ouders/begeleiders van mini-pupillen gaat mee naar de F-pupillen
- ☐ Gezamenlijk indelen van één of meerdere vriendjes/vriendinnetjes in hetzelfde team
- ☐ Niet specifiek
- ☐ Anders namelijk,

41. Welke kanalen en/of middelen worden ingezet voor de werving van begeleiders voor de mini-pupillen?

Kies de twee belangrijkste kanalen

- ☐ Wij hebben geen actieve werving
- ☐ Flyers
- ☐ Posters
- ☐ Scholen
- ☐ Social Media
- ☐ Website
- ☐ Kennismakingsactiviteiten
- ☐ Lokale media (huis-aan-huisbladen)
- ☐ Anders namelijk,

42. Hoe zorgt jouw voetbalvereniging dat de begeleiders van de mini-pupillen actief blijven?

43. Is er binnen jouw voetbalvereniging aandacht voor de ouders/verzorgers van nieuwe mini-pupillen?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Er vind niets specifiek plaats
- ☐ Persoonlijke welkom door coördinator
- ☐ Individueel kennismakingsgesprek
- ☐ Bijeenkomst met alle nieuwe ouders
- ☐ Anders namelijk,

44. Worden de ouders/verzorgers gevraagd actief een rol te nemen in de begeleiding van mini-pupillen?

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms

45. Hoe ervaart jouw voetbalvereniging de interesse van de ouders/verzorgers om een rol in te nemen?

Kies één van onderstaande antwoorden

- ☐ De meeste ouders hebben interesse in een rol bij de mini-pupillen
- ☐ De ouders willen wel iets doen maar niet elke week
- ☐ De ouders willen wel iets doen, maar doen het met tegenzin
- ☐ De ouders willen niets doen
- ☐ Anders, namelijk

KNVB Welpenvoetbal

46. Neemt jouw voetbalvereniging deel of heeft uw voetbalvereniging deelgenomen aan het project Welpenvoetbal van de KNVB en ING?

- ☐ Ja

- Nee

WEL Welpenvoetbal

Waarde Welpenvoetbal

47. Hoe is jouw voetbalvereniging in aanraking gekomen met het project Welpenvoetbal van de KNVB en ING?

Kies één van onderstaande antwoorden (bij benadering)

- Via KNVB
- Via ING
- Radioreclame
- Facebook
- De Telegraaf
- Via leden van eigen voetbalvereniging
- Via ouders/begeleiders van eigen voetbalvereniging
- Via een andere voetbalvereniging
- Anders, namelijk

48. Waarom heeft jouw voetbalvereniging ervoor gekozen om deel te nemen aan het project Welpenvoetbal van KNVB en ING?

49. Wat zijn de huidige doelstellingen van jouw voetbalvereniging m.b.t. het Welpenvoetbal?
Geef maximaal drie doelstellingen

50. Worden de doelstellingen behaald die jouw voetbalverenigingen opgesteld heeft m.b.t. het Welpenvoetbal?

- Ja
- Nee

51. Waarom worden de opgestelde doelstellingen m.b.t. het Welpenvoetbal niet behaald?

52. Wat heeft de start van het Welpenvoetbal jouw voetbalvereniging opgeleverd?

- Grotere betrokkenheid
- Betere sfeer op de voetbalvereniging
- Meer leden
- Meer vrijwilligers
- Beter beleid
- Betere begeleiding van mini-pupillen
- Grotere kantine-omzet
- Deelname aan het Welpenvoetbal heeft de voetbalvereniging (nog) niets opgeleverd
- Anders namelijk

53. Hoe tevreden is jouw voetbalvereniging over onderstaande aspecten m.b.t. het project Welpenvoetbal?

Geef het juiste cijfer waarbij 1 zeer ontevreden is en 10 zeer tevreden.

De organisatorische ondersteuning vanuit KNVB projectmedewerker	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
De inhoudelijke ondersteuning vanuit KNVB projectmedewerker	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Boek en DVD "Allemaal Uitblinkers"	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Het informatiepakket verenigingscoördinator	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Het gemak van aanvragen/aanmelden van het project Welpenvoetbal	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
De toegevoegde waarde van het project Welpenvoetbal	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Het project Welpenvoetbal in het algemeen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

54. In welke mate zou jouw voetbalvereniging het KNVB Welpenvoetbal aanbevelen aan vrienden, familie of collega's van andere voetbalverenigingen op een schaal van 0 t/m 10?
(0 = zeker niet aanbevelen, 10 = zeker wel aanbevelen)

55. Wat moet KNVB doen om het Welpenvoetbal tot een nog groter succes te maken?

56. Heeft jouw voetbalvereniging overige opmerkingen, suggesties, wensen of ideeën ten aanzien van het Welpenvoetbal?

GEEN Welpenvoetbal

57. Is jouw voetbalvereniging bekend met de ondersteuning die de KNVB en ING de voetbalverenigingen bieden binnen het project Welpenvoetbal?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

58. Waarom heeft jouw voetbalvereniging er (nog) niet gekozen om deel te nemen aan het project Welpenvoetbal?

59. Wat kan KNVB doen om te zorgen dat jouw voetbalvereniging wel deelneemt aan het project Welpenvoetbal?

60. Heeft jouw voetbalvereniging behoefte aan meer informatie met betrekking tot Welpenvoetbal?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

61. Laat hieronder gegevens achter wanneer jouw voetbalvereniging behoefte heeft aan meer informatie m.b.t. het Welpenvoetbal.

62. Is jouw voetbalvereniging bereid om deel te nemen aan een vervolgonderzoek met betrekking tot het Welpenvoetbal?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

63. Laat hieronder gegevens achter wanneer jouw voetbalvereniging bereid is om deel te nemen aan een vervolgonderzoek m.b.t. het Welpenvoetbal.

Bijlage 6 Meetinstrument 2 (Topiclijst)

Diepte-interview verenigingen

TOPICLIJST

Huidige (maatschappelijke) situatie

- ☐ Ontwikkelingen (mini)pupillenvoetbal en vrijwilligers + inspelen
- ☐ Ervaringen (mini)pupillenvoetbal en vrijwilligers
- ☐ Veranderingen in de maatschappij
- ☐ Verband aanbod / ledenaantallen
- ☐ Aanbod opgeleverd

Werving (mini)pupillen & vrijwilligers

- ☐ Werving + ervaringen
- ☐ Kanalen/middelen
- ☐ Werving opgeleverd
- ☐ Imago + uiting
- ☐ Samenwerking + rolverdeling + opgeleverd
- ☐ Drempels
- ☐ Betrekken ouders (potentiële vrijwilligers)
- ☐ Betrokkenheid en participatie + ervaringen

Behoud (mini)pupillen & vrijwilligers

- ☐ Waardecreatie + sfeer
- ☐ Behoud + ervaringen
- ☐ Bewaken tevredenheid
- ☐ Doorstroom + ervaringen
- ☐ Nevenactiviteiten + ervaringen
- ☐ Verband van acties / behoud leden
- ☐ Bijeenkomsten + ervaringen + nieuwe ideeën en werkwijzen

Uitstroom (mini)pupillen & vrijwilligers

- ☐ Monitoren opzegmomenten
- ☐ Monitoren Motieven
- ☐ Invloed op handelen toekomst + verband
- ☐ Ervaringen

Ondersteuning

- ☐ Ondersteuning optimaliseren
- ☐ Werving, behoud en uitstroom